

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 16.11.1992 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1995 do: 29.03.1995

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

511

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 30. septembra 1992

**o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných
finančných orgánov**

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Rozsah pôsobnosti

(1) Tento zákon upravuje konanie vo veciach daní, odvodov, poplatkov, pokút, penále a ďalších platieb, na ktoré sa vzťahuje tento zákon (ďalej len „dane“), ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „štátny rozpočet republiky“), štátnych fondov Slovenskej republiky a rozpočtov obcí, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

(2) Podľa tohto zákona postupujú územné finančné orgány¹⁾ a ďalšie štátne orgány a obce, ak sú vecne príslušné podľa osobitných predpisov spravovať dane (ďalej len „správca dane“), daňové subjekty, ako i tretie osoby ustanovené týmto zákonom.

§ 2

Základné zásady daňového konania

(1) Správou daní je určovanie preddavkov na daňovú povinnosť, vyrubovanie, vymáhanie a účtovanie daní vrátane finančného usporiadania preplatiekov a nedoplatkov právnických a fyzických osôb podliehajúcich daniam podľa príslušných daňových predpisov. Súčasťou správy daní je aj overovanie podkladov na výkon správy daní predložených daňovým subjektom priamo v daňovom subjekte a vyhľadávacia činnosť.

(2) Pri správe daní postupuje správca dane v konaní o daniach (ďalej len „daňové konanie“) v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chráni záujmy štátu a obcí a dbá pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ostatných osôb zúčastnených na daňovom konaní.

(3) Správca dane postupuje v daňovom konaní v úzkej súčinnosti s daňovými subjektmi a pri vyžadovaní plnenia ich povinností v tomto konaní použije len také prostriedky, ktoré ich najmenej zafažujú a umožňujú pritom správne vyrubiť a vybrať daň.

(4) Správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo.

(5) Daňové konanie je neverejné.

(6) Správca dane je povinný začať daňové konanie aj na vlastný podnet vždy, ak sú splnené zákonné podmienky pre vznik alebo existenciu daňovej pohľadávky, a to aj v prípade, že daňový subjekt v tomto smere nesplnil riadne alebo vôbec svoje povinnosti.

(7) Pri uplatňovaní daňových predpisov v daňovom konaní sa berie do úvahy vždy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre určenie alebo vybratie dane.

(8) Všetky daňové subjekty majú v daňovom konaní rovnaké práva a povinnosti.

(9) Právom i povinnosťou všetkých daňových subjektov je úzko spolupracovať so správcou dane v daňovom konaní.

§ 3

Miestna príslušnosť

(1) Miestna príslušnosť správcu dane sa riadi, ak tento zákon alebo osobitné predpisy neustanovujú inak, u právnickej osoby jej sídlom a u fyzickej osoby jej trvalým pobytom,²⁾ inak miestom, kde sa obvykle zdržuje.³⁾

(2) U fyzickej osoby, ktorá nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, pričom sa tu obvykle zdržuje, sa miestna príslušnosť riadi miestom, kde sa táto osoba obvykle zdržuje po prevažnú dobu, t. j. v ktorom sa zdržuje najviac dní v roku. U fyzickej osoby, ktorá nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ani sa tu obvykle nezdržuje, je miestne príslušný Daňový úrad Bratislava I.

(3) Ak nemožno určiť miestnu príslušnosť podľa odseku 1, riadi sa miestom, v ktorom daňový subjekt vykonáva hlavnú časť svojej činnosti, ktorej výsledky sú predmetom zdanenia, prípadne miestom, v ktorom sa nachádza na území Slovenskej republiky prevažná časť jeho nehnuteľného majetku.

(4) Ak nemožno určiť miestnu príslušnosť podľa odsekov 1 a 2, je príslušný Daňový úrad Bratislava I., ak ide o daň, na správu ktorej sú príslušné územné finančné orgány.

(5) Ak vznikne daňová povinnosť okamihom prechodu štátnej hranice,⁴⁾ riadi sa miestna príslušnosť miestom prechodu štátnej hranice.

(6) Pri poplatkoch sa riadi miestna príslušnosť správcu dane podľa osobitných predpisov.

(7) Pri daniach, kde predmetom zdanenia je nehnuteľnosť, je miestne príslušný správca dane, v ktorého územnom obvode sa predmetná nehnuteľnosť nachádza. Tento správca dane je povinný nahlásiť vyrubenie, prípadne ďalšie potrebné údaje správcovi dane miestne príslušnému podľa odsekov 1 až 4.

(8) Ak má platiteľ dane z príjmov zo závislej činnosti a z funkčných požitkov k 31. decembru viac ako 25 zamestnancov, je v nasledujúcom zdaňovacom období miestne príslušný správca dane, v ktorého územnom obvode má sídlo organizačná jednotka, v ktorej platiteľ dane vykonáva výpočet mzdy, zostavuje a vedie mzdové listy. Táto organizačná jednotka má rovnaké oprávnenia a povinnosti ako platiteľ dane.

(9) Pri daniach vyberaných zrážkou z príjmov, ktorú vykonávajú banky a poisťovne a na ktoré sa vzťahuje osobitná sadzba dane^{4a}), je miestne príslušný správca dane, v ktorého územnom obvode má sídlo banka, poisťovňa alebo ich pobočka, ak má k dispozícii všetky potrebné doklady na kontrolu správnosti vykonávanej zrážky.

(10) Pre určenie miestnej príslušnosti podľa odsekov 1 až 4 a 7 je rozhodujúci stav v posledný deň kalendárneho roku, ak ide o dane vyrubované za zdaňovacie obdobie. Pri daniach vyrubovaných na zdaňovacie obdobie je rozhodujúci stav v prvý deň kalendárneho roku, ktorého sa zdaňovanie týka. Pri daniach vyberaných zrážkou je rozhodujúci stav v dobe vykonania zrážky.

(11) Ak je miestne príslušných niekoľko správcov dane, konanie vykoná ten z nich, ktorý ho začal ako prvý, ak sa príslušní správcovia nedohodnú inak. Spory o miestnu príslušnosť medzi správcami dane rozhoduje orgán im najbližšie nadriadený. Pri obciach rozhoduje spory o miestnu príslušnosť okresný úrad, a ak ide o obce z dvoch okresov, rozhodujú po dohode okresné úrady. Ak sa nedohodnú, rozhoduje Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(12) Ak dôjde u daňového subjektu k zmene miestnej príslušnosti, dovtedy príslušný správca dane vykoná len neodkladné úkony a odstúpi spisový materiál daňového subjektu za dobu, za ktorú dosiaľ nezaniklo právo daň vyrubiť a dodatočne vyrubiť, tomu správcovi dane, ktorý sa stal miestne príslušným. Za rovnaké obdobie sa pripojí k spisovému materiálu i výpis z osobného účtu daňového subjektu. K tomuto výpisu sa doklady nepripájajú. Ak sa vykonáva proti daňovému subjektu daňová exekúcia, oznámi doterajší správca dane osobám, u ktorých je vykonávaná, zmenu správcu dane s uvedením príslušného čísla účtu v banke. Už zaplatené preddavky a splátky dane sa novému správcovi neprevádzajú.

(13) Každý správca dane je v obvode svojej územnej pôsobnosti príslušný na vykonanie miestneho zisťovania podľa § 14, a to i bez delegovania (§ 4).

(14) Ak nie je možné určiť miestnu príslušnosť správcu dane podľa tohto alebo osobitného zákona, určí ju ministerstvo.

§ 4

Delegovanie

(1) Na návrh daňového subjektu alebo na podnet správcu dane môže orgán najbližšie nadriadený správcovi dane delegovať miestnu príslušnosť na správu dane na iného správcu dane vo svojom územnom obvode, ak považuje takýto návrh za opodstatnený.

(2) Rozhodnutie o delegovaní oznámi daňovému subjektu orgán, ktorý rozhodnutie vydal. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 5

Daňové subjekty

(1) Daňovým subjektom je daňovník, platiteľ dane, poplatník a právny nástupca fyzickej, či právnickej osoby, ktorý je ako daňový subjekt vymedzený osobitnými predpismi.

(2) Daňovníkom je osoba, ktorej príjmy, majetok alebo činnosti priamo podliehajú dani.

(3) Platiteľom dane je osoba, ktorá odvádza správcovi dane daň vybranú od daňovníka alebo zrazenú daňovníkovi a majetkovo za ňu zodpovedá.

§ 6**Účastníci daňového konania**

(1) Účastníkmi daňového konania sú daňové subjekty.

(2) Na daňové konanie môžu byť prizvané aj tretie osoby.

(3) Tretími osobami sú

- a) svedkovia,
- b) osoby, ktoré majú listiny a iné veci potrebné v daňovom konaní,
- c) znalci, audítori a tlmočníci,
- d) ručiteľia, poddlžníci a platitelia pôsobiaci v rámci zabezpečovacieho a vymáhacieho konania,
- e) správcovia konkurznej podstaty, osobitní správcovia, zástupcovia správcu alebo vyrovnávací správcovia,
- f) štátne orgány a obce,
- g) ďalšie osoby, ktoré majú povinnosť súčinnosti v daňovom konaní v rozsahu a spôsobom ustanoveným týmto zákonom.

§ 7**Svedkovia**

(1) Každý je povinný vypovedať v daňovom konaní ako svedok o dôležitých okolnostiach, týkajúcich sa iných osôb, ak sú mu známe; musí vypovedať pravdivo a nič nesmie zamlčať. Výpoveď môže byť podaná písomne alebo ústne. Správca dane môže svedkovi uložiť povinnosť, aby sa dostavil osobne a vypovedal ako svedok.

(2) Odoprieť výpoveď môže ten, kto by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkym osobám. Blízkou osobou je pre účely tohto zákona manžel, druh, príbuzný v priamom rade a jeho manžel, súrodenec a jeho manžel, osvojiteľ a osvojenec a ich potomkovia a ich manželia.

(3) Svedok nesmie byť vypočúvaný o skutočnostiach tvoriacich štátne tajomstvo,⁵⁾ alebo na ktoré sa vzťahuje zákonom uložená povinnosť mlčanlivosti, iba ak by bol povinnosti zachovávať tajomstvo alebo mlčanlivosť zbavený príslušným orgánom alebo tým, v záujme koho túto povinnosť má.

(4) Správca dane je povinný poučiť svedka pred vypočutím o možnosti odoprieť výpoveď, o jeho povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej alebo neúplnej výpovede.

§ 8**Spôsobilosť na daňové konanie**

Účastník daňového konania môže konať v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

§ 9

Zastupovanie

(1) Fyzická osoba, ktorá nemôže v daňovom konaní vystupovať samostatne, musí byť zastúpená svojím zákonným zástupcom.⁶⁾ Ak opatrovník nie je ustanovený súdom, ustanoví ho pre daňové konanie správca dane. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka sa možno odvolať.

(2) Správca dane môže ustanoviť zástupcu aj tomu, koho pobyt nie je známy alebo komu sa nepodarilo doručiť písomnosť na známu adresu v cudzine, ako aj tomu, kto nemôže v daňovom konaní vystupovať osobne najmä z dôvodu väzby, výkonu trestu odňatia slobody, dlhodobého pobytu v zahraničí a dlhodobej chorobe a kto si nezvolil žiadneho zástupcu.

(3) Daňový subjekt, jeho zákonný zástupca alebo jeho opatrovník sa môže dať zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí a ktorý koná v rozsahu plnomocenstva udeleného písomne alebo ústne do zápisnice. Ak nie je rozsah plnomocenstva presne vymedzený, považuje sa toto plnomocenstvo za všeobecné. V tej istej veci môže mať len jedného zástupcu.

(4) Zastupovanie daňového subjektu zástupcom nevyklučuje, aby správca dane rokoval v nevyhnutných prípadoch s daňovým subjektom priamo alebo aby ho vyzval na vykonanie niektorých úkonov. Daňový subjekt je povinný výzve správcu dane vyhovieť. Správca dane musí o tomto konaní vyrozumieť zástupcu daňového subjektu.

(5) Ak v tej istej veci koná daňový subjekt a ním zvolený zástupca a ich konanie si odporuje, rešpektuje správca dane konanie daňového subjektu. Správca dane o tom vyrozumie zástupcu daňového subjektu.

(6) Ak urobilo niekoľko daňových subjektov spoločné podanie alebo ak vystupujú spoločne v rovnakej veci, prípadne sú spoluvlastníkmi veci, ktorá je predmetom zdanenia, sú povinní zvoliť si spoločného zástupcu pre účely daňového konania. Ak tak neurobia ani na výzvu, určí spoločného zástupcu správca dane sám a vyrozumie o tom všetky príslušné daňové subjekty.

§ 10

Vylúčenie zo zastupovania

(1) Správca dane je oprávnený nepripustiť v daňovom konaní alebo z daňového konania vylúčiť zástupcu, ak dôjde k stretu so záujmami iných daňových subjektov v daňových veciach; to neplatí, ak je zástupcom daňový poradca, advokát alebo komerčný právnik.

(2) Zástupca môže zastupovať súčasne len jeden daňový subjekt u jedného správcu dane, ak nejde o blízke osoby; to neplatí, ak je zástupcom daňový poradca, advokát alebo komerčný právnik alebo ak ide o spoločného zástupcu.

§ 11

Zápisnica o ústnom pojednávaní

(1) O ústnom pojednávaní v daňovom konaní spíše správca dane zápisnicu.

(2) Zo zápisnice musí byť zrejmé najmä, kto, kde a kedy daňové konanie vykonal, ktoré osoby sa ho zúčastnili, označenie hlavného predmetu konania, súvislé opísanie jeho priebehu, označenie dokladov a iných listín odovzdaných pri pojednávaní alebo podstatný obsah listín predložených na nahliadnutie, vykonané poučenie, vyjadrenie poučených osôb, ich návrhy alebo námietky smerujúce proti obsahu zápisnice, závery o týchto návrhoch alebo námietkach. Ak nahrádza zápisnica podanie, musí mať jeho náležitosti.

(3) Súčasťou zápisnice sú i opatrenia prijaté pri ústnom pojednávaní o veci, vrátane záverov prijatých pri pojednávaní.

(4) Zápisnicu podpisujú po oboznámení sa s ňou všetky osoby, ktoré sa na pojednávaní alebo vykonaní úkonu zúčastnili, vrátane pracovníkov správca dane. Dôvody odopretia podpisu a námietky proti obsahu zápisnice sa v nej zaznamenávajú.

(5) Odpis zápisnice vydá správca dane daňovému subjektu, s ktorým ústne pojednával, ak si tak výslovne hneď po začatí ústneho pojednávania žiada.

(6) Správca dane opraví v zápisnici chyby v pravopise a iné zrejme nesprávnosti. Rozhoduje o návrhoch na doplnenie zápisnice a o námietkach proti jej zneniu. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno samostatne odvolať.

§ 12

Úradný záznam

Úradný záznam zachytáva rôzne ústne podania, oznámenia, poznámky, obsah telefonických hovorov, odkazy na iné spisové materiály, výpisy z vlastných alebo cudzích záznamov a ďalšie skutočnosti vzťahujúce sa na vec a zistené správcom dane. Úradný záznam podpíše pracovník správca dane, ktorý ho vyhotovil. V úradnom zázname tiež odkáže na zdroj informácie uvedenej v zázname. Na ďalšie náležitosti úradného záznamu sa vzťahuje primerane § 11.

§ 13

Lehoty

(1) Ak nie je lehota pre niektorý úkon v daňovom konaní určená všeobecne záväzným právnym predpisom, určí primeranú lehotu správca dane. Zároveň upozorní na právne dôsledky nedodržania tejto lehoty. Lehotu kratšiu ako 8 dní možno určiť len celkom výnimočne pre jednoduché alebo osobitne naliehavé úkony.

(2) Z dôležitých dôvodov môžu účastníci daňového konania pred uplynutím lehoty požiadať správcu dane o jej predĺženie.

(3) Pri žiadosti o predĺženie lehoty, ak nejde o lehotu ustanovenú zákonom, môže správca dane lehotu predĺžiť. Správca dane však nemôže predĺžiť lehotu o dlhšiu dobu, než o akú sa žiada.

(4) Ak správca dane nerozhodne o žiadosti o predĺženie lehoty najneskôr do 15 dní od jej obdržania, považuje sa lehota za predĺženú.

(5) Ak uplynula pôvodná lehota už pred podaním žiadosti, môže správca dane z dôležitých dôvodov odpustiť zmeškanie lehoty, ak o to účastník daňového konania požiada najneskôr do tridsiatich dní odo dňa, kedy odpadli dôvody zmeškania pôvodnej lehoty, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon. Zmeškanie už predĺženej lehoty nemožno odpustiť.

(6) Lehotu nemožno predĺžiť a ani odpustiť jej zmeškanie, ak uplynul od posledného dňa pôvodnej lehoty jeden rok.

(7) Proti rozhodnutiu o žiadosti o predĺženie lehoty alebo o odpustenie zmeškania lehoty nie je prípustný opravný prostriedok.

(8) Do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, kedy došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

(9) Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, kedy došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Ak nie je taký deň v mesiaci, končí lehota posledným dňom mesiaca.

(10) Ak prípadne posledný deň lehoty na sobotu, nedeľu alebo štátny sviatok, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň.

(11) Lehota je zachovaná, ak je v posledný deň lehoty vykonaný úkon u správcu dane alebo podanie odovzdané na poštové doručenie.

(12) V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, ak sa nepreukáže opak.

§ 14

Miestne zisťovanie

(1) Správca dane v súvislosti s daňovým konaním je oprávnený vykonávať miestne zisťovanie. Na vykonanie miestneho zisťovania je pracovník správcu dane povinný preukázať sa služobným preukazom.

(2) Pracovník správcu dane má právo v dobe primeranej predmetu zisťovania, najmä v dobe prevádzky, na neobmedzený prístup do každej prevádzkovej budovy, miestnosti alebo miesta, vrátane dopravných prostriedkov, k účtovným písomnostiam, záznamom a informáciám na technických nosičoch dát a vykonať obhliadku vecí v rozsahu nevyhnutne potrebnom na dosiahnutie účelu podľa tohto zákona. Toto právo má tiež, ak ide o byt, ktorý daňový subjekt používa tiež na podnikanie.

(3) Pracovník správcu dane má právo urobiť alebo si vyžiadať výpis alebo kópiu z účtovných písomností, záznamu alebo informácií na technických nosičoch dát na náklady daňových subjektov.

(4) Ak daňový subjekt vykonáva dani podliehajúcu činnosť mimo svojho obvyklého pracoviska, na verejnom priestranstve alebo miesto výkonu tejto činnosti strieda, je povinný na výzvu pracovníka správcu dane preukázať svoju totožnosť občianskym preukazom, prípadne iným osobným dokladom a oprávnenie na podnikanie. Cudzí štátny príslušník preukazuje svoju totožnosť povolením na trvalý pobyt alebo cestovným pasom.

(5) Daňový subjekt a tretie osoby sú povinné poskytnúť pracovníkovi správcu dane všetky primerané prostriedky a pomoc potrebnú na účinné vykonanie miestneho zisťovania, najmä mu podať potrebné vysvetlenia.

(6) Daňový subjekt, u ktorého sa miestne zisťovanie vykonáva, je povinný zapožičať správcovi dane ním vyžiadané doklady a iné veci mimo svojho priestoru. Na tento postup sa vzťahuje primerane § 15 ods. 5.

(7) O miestnom zisťovaní spíše pracovník správcu dane podľa povahy zisťovania zápisnicu alebo úradný záznam. Ak pritom zabezpečí veci podľa § 14a, odovzdá odpis zápisnice osobe, ktorej veci zabezpečil.

§ 14a

Zabezpečenie vecí

(1) Pracovník správcu dane môže zabezpečiť tovar a veci nevyhnutne potrebné na preukázanie skutočností v daňovom konaní. Toto opatrenie sa využije najmä vtedy, ak chýba riadne preukázanie spôsobu nadobudnutia tovaru alebo vecí, ich množstva, ceny, kvality alebo riadneho

usporiadania finančných povinností v súvislosti s ich dovozom alebo nákupom. Veci, ktoré nie je možné na mieste spoľahlivo zabezpečiť, môže správca dane na náklady ich majiteľa alebo držiteľa nechať previezť na miesto vhodné na tento účel. Ak je to pre dokazovanie nevyhnutné, môže pracovník správcu dane bezodplatne odobrať na účely bližšej obhliadky alebo expertízy vzorky zabezpečených vecí. Odobraté vzorky sa po expertíze či obhliadke vrátia, ak to ich povaha pripúšťa. Pri zabezpečovaní tovaru a veci sa postupuje primerane podľa § 36.

(2) Správca dane vydá o zabezpečení tovaru alebo veci rozhodnutie o zabezpečení, v ktorom uvedie dôvody zabezpečenia tovaru alebo veci. Proti rozhodnutiu o zabezpečení sa možno odvolať.

(3) Ak majiteľ alebo držiteľ tovaru alebo veci v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia o ich zabezpečení neodstráni pochybnosti, ktoré viedli k zabezpečeniu tovaru a veci, správca dane vydá rozhodnutie o prepadnutí tohto tovaru alebo veci v prospech štátu. Proti rozhodnutiu o prepadnutí tovaru a veci sa možno odvolať.

(4) Podľa odseku 1 sa postupuje aj v prípade, ak dopravca neposkytne na požiadanie pracovníka správcu dane doklady jednoznačne preukazujúce skutočnosti uvedené v odseku 1. Správca dane môže zabezpečiť prepravovaný tovar a veci vrátane dopravného prostriedku, ktorého je dopravca vlastníkom. Pri zabezpečení veci a dopravného prostriedku sa postupuje primerane podľa odsekov 2 a 3 a § 36. V prípade nepreukázania skutočností uvedených v odseku 1 v určenej lehote dopravný prostriedok vrátane prepravovaného tovaru a veci prepadá v prospech štátu.

(5) Ak dopravca nie je vlastníkom zabezpečeného dopravného prostriedku, zaplatí pokutu vo výške 50 % hodnoty^{6a)} prepravovaného tovaru alebo veci.

(6) Zabezpečený tovar, vec a dopravný prostriedok sa ocenia cenou obvyklou podľa osobitného predpisu^{6b)}.

(7) Správca dane je oprávnený prepadnutý tovar, veci a dopravný prostriedok predať v dražbe^{6c)}.

(8) Zabezpečený tovar a veci rýchlo podliehajúce skaze alebo živé zvieratá môže správca dane predať ihneď. S tovarom, ktorý nemožno predávať, naloží správca dane spôsobom ustanoveným osobitným predpisom.

(9) Výťažok z predaja zabezpečeného tovaru a veci sa použije na

- a) náklady spojené so zabezpečením tovaru a veci okrem nákladov uvedených v odseku 1,
- b) na úhradu daní a ich príslušenstva podľa § 58 ods. 7.

(10) Zvyšok výťažku z predaja zabezpečeného tovaru a veci pripadne štátu.

§ 14b

Povinnosti prevádzkovateľov trhovísk a trhových miest

Prevádzkovatelia trhovísk a trhových miest sú povinní zabezpečiť, aby na uvedených miestach predávali len osoby, ktoré majú oprávnenie na podnikateľskú činnosť⁹⁾ alebo inú zárobkovú činnosť¹⁰⁾ a vedia preukázať spôsob nadobudnutia tovaru a veci alebo ich pôvod. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na predaj na trhovách miestach pre osoby, ktoré predávajú vlastný použitý tovar a veci.

§ 14c

Zákaz predaja niektorých výrobkov na verejných priestranstvách

Na verejných priestranstvách^{6d)} sa zakazuje predávať tabakové výrobky a alkoholické nápoje^{6e)}.

§ 15

Daňová kontrola

(1) Daňovou kontrolou správca dane zisťuje alebo preveruje skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane, a to u daňového subjektu alebo na mieste, kde to účel kontroly vyžaduje. Daňová kontrola sa vykonáva v rozsahu, ktorý je nevyhnutne potrebný na dosiahnutie účelu tohto zákona.

(2) Daňový subjekt, u ktorého sa vykonáva daňová kontrola, má vo vzťahu k pracovníkovi správcu dane tieto povinnosti

- a) buď sám alebo ním určeným pracovníkom poskytovať informácie o vlastnej organizačnej štruktúre, o pracovnej náplni jednotlivých útvarov, o obehú a uložení účtovných a iných dokladov,
- b) zabezpečiť vhodné miesto a podmienky na vykonanie daňovej kontroly,
- c) predložiť na požiadanie záznamy, ktorých vedenie bolo správcom dane uložené, účtovné a iné doklady, ktoré preukazujú hospodárske a účtovné operácie, ktoré sú pre správne určenie daňovej povinnosti rozhodujúce alebo o ktoré pracovník správcu dane požiada, a podať k nim ústne alebo písomne požadované vysvetlenie,
- d) nezatajovať doklady, ktoré má k dispozícii alebo o ktorých je mu známe, kde sa nachádzajú,
- e) predložiť v priebehu kontroly všetky dostupné dôkazné prostriedky preukazujúce jeho tvrdenia,
- f) umožniť vstup do každej prevádzkovej budovy, miestnosti, miesta a bytu, ktorý daňový subjekt používa tiež na podnikanie, do dopravných prostriedkov a umožniť rokovanie s ktorýmkoľvek svojím pracovníkom,
- g) zapožičať potrebné doklady a iné veci mimo svojho priestoru.

(3) Na fyzické osoby, ktoré nevykonávajú podnikateľskú činnosť, sa ustanovenia odseku 2 vzťahujú primerane.

(4) Daňový subjekt, u ktorého sa vykonáva daňová kontrola, má vo vzťahu k pracovníkovi správcu dane práva

- a) na predloženie služobného preukazu pracovníkom správcu dane,
- b) byť prítomný na rokovaní so svojimi pracovníkmi,
- c) predkladať v priebehu daňovej kontroly dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia, a to v lehote určenej správcom dane,
- d) podávať písomné námietky proti postupu pracovníka správcu dane,
- e) klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnom zisťovaní,
- f) vyjadriť sa pred ukončením daňovej kontroly k výsledku uvedenému v protokole, k spôsobu zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie,
- g) nahliadnuť do zapožičaných dokladov u správcu dane v jeho obvyklej úradnej dobe.

(5) Námietky podľa odseku 3 písm. d) vybavuje pracovník správcu dane najbližšie nadriadený tomu, voči ktorému smerujú. Tento nadriadený pracovník námietke vyhovie a zabezpečí nápravu alebo daňovému subjektu oznámi písomne dôvody, pre ktoré nemožno námietke vyhovieť. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

(6) Prevzatie dokladov a iných vecí podľa odseku 2 písm. g) potvrdí pracovník správcu dane v protokole o kontrole alebo osobitne pri prevzatí. Tento postup sa použije najmä vtedy, ak hrozí nebezpečenstvo, že takto označené dôkazné prostriedky budú zničené, pozmenené, odstránené

alebo inak znehodnotené. Zapožičané doklady vráti správca kontrolovanému subjektu najneskôr do tridsiatich dní od predloženia posledného dokladu. V osobitne zložitých prípadoch, najmä ak je nevyhnutné zapožičané doklady podrobiť vonkajšej expertíze, môže túto lehotu predĺžiť orgán priamo nadriadený správcovi dane. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

(7) O výsledku zistenia vyhotoví pracovník správcu dane protokol o daňovej kontrole. Po prerokovaní tohto protokolu ho podpíše kontrolovaný daňový subjekt a pracovník správcu dane. Bezdôvodné odmietnutie podpisu kontrolovaným daňovým subjektom je pre platnosť v protokole uvedených zistení bezvýznamné a o tomto musí byť v protokole kontrolovaný daňový subjekt výslovne poučený. Jedno vyhotovenie protokolu obdrží kontrolovaný daňový subjekt. Deň podpisu protokolu je tiež dňom jeho doručenia. Ak je výsledkom kontrolného zistenia skutočnosť, odôvodňujúca dodatočné vyrubenie dane, môže byť súčasťou protokolu o daňovej kontrole i dodatočný platobný výmer. Ak odmietne daňový subjekt protokol prevziať, doručí sa mu poštou na doručenkú.

§ 16 Dožiadanie

(1) Miestne príslušný správca dane môže požiadať o vykonanie jednotlivých úkonov v daňovom konaní iného vecne príslušného správcu dane, ak tento môže požadovaný úkon vykonať ľahšie, hospodárnejšie alebo rýchlejšie. Dožiadaný správca dane je povinný žiadosti vyhovieť alebo oznámiť dôvody, pre ktoré dožiadaniu nemôže vyhovieť.

(2) Spory o opodstatnenosti dožiadania rozhoduje orgán uvedený v § 3 ods. 9.

§ 17 Doručovanie

(1) Správca dane doručuje úradné písomnosti adresátovi spravidla poštou. Tieto písomnosti však môže doručiť i svojimi pracovníkmi.

(2) Do vlastných rúk sa adresátovi doručujú písomnosti,

- a) o ktorých tak výslovne ustanovuje tento zákon,
- b) ak je deň doručenia rozhodujúci pre začiatok plynutia lehoty, ktorej nesplnenie by pre adresáta mohlo byť spojené s právnou ujmom,
- c) ak tak určí správca dane.

(3) Ak nebol adresát písomnosti, ktorá má byť doručená do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, upovedomí ho doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na obecnom úrade a adresáta o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne adresát písomnosť do pätnástich dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(4) Ak adresát bezdôvodne odmietne prijať písomnosť, je táto doručená dňom, kedy bolo prijatie odmietnuté; na to musí doručovateľ adresáta upozorniť.

(5) Ak má adresát zástupcu s plnomocenstvom pre celé daňové konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však adresát osobne v daňovom konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť jemu i jeho zástupcovi.

(6) Ak má adresát, ktorý sa zdržuje v cudzine, zástupcu v tuzemsku, doručí sa písomnosť tomuto zástupcovi.

(7) Písomnosti určené právnickej osobe sa doručujú pracovníkom oprávneným pre tohto adresáta prijímať písomnosti. Ak nie sú, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za adresáta konať; ostatné písomnosti ktorémukoľvek jeho pracovníkovi, ktorý písomnosť prijme. Rovnako sa postupuje, ak adresát ustanovil na pošte osobu na prijímanie zásielok.

(8) Písomnosti určené daňovému poradcovi, advokátovi alebo komerčnému právnikovi môžu byť doručované tiež ich pracovníkom, ktorí ním boli poverení na prijímanie písomností.

(9) Doručenie osobám uvedeným v odsekoch 4 až 8 sa považuje za doručenie adresátovi.

(10) Doručenie predpisovým zoznamom upravuje osobitný predpis.⁷⁾

§ 18

Doručovanie do cudziny

(1) Adresátovi, ktorý sa zdržuje v cudzine a jeho pobyt je známy, sa doručujú úradné písomnosti priamo. Ak treba doručiť úradnú písomnosť do vlastných rúk adresáta, zašle sa písomnosť na medzinárodnú návratku.

(2) Ak sa adresát zdržuje v cudzine a jeho pobyt nie je známy, doručujú sa úradné písomnosti zákonnému zástupcovi alebo opatrovníkovi (§ 9 ods. 1).

§ 19

Doručenie verejnou vyhláškou

(1) Ak nie je správcovi dane známy pobyt alebo sídlo adresáta, doručí písomnosť verejnou vyhláškou.

(2) Doručenie verejnou vyhláškou sa vykoná tak, že sa vyvesí po dobu pätnástich dní spôsobom v mieste obvyklým oznámenie o mieste uloženia písomnosti s jej presným označením. Posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia. Oznámenie o uložení písomnosti sa vyvesí v sídle správcu dane, ktorého písomnosť má byť adresátovi doručená, v mieste jeho posledného pobytu alebo sídla. Vyvesenie verejnej vyhlášky zabezpečí na dožiadanie príslušného správcu dane obec, ktorá tiež potvrdí dobu vyvesenia.

§ 20

Začatie konania

(1) Konanie je začaté dňom, kedy podanie daňového subjektu došlo príslušnému správcovi dane, alebo dňom, kedy správca dane alebo iné osoby, ktoré na to zákon ustanovil, vykonali voči daňovému subjektu prvý úkon v daňovom konaní.

(2) Ak tak tento alebo osobitný zákon ustanovuje, podávajú daňové subjekty o svojej daňovej povinnosti príslušnému správcovi dane priznanie, hlásenie a vyúčtovanie na predpísaných tlačivách.

(3) Iné podania v daňových veciach možno urobiť písomne alebo ústne do zápisnice alebo iným vhodným spôsobom, ak daňové predpisy výslovne neustanovujú, že majú byť vykonané písomne.

(4) Podanie urobené telegraficky, diaľnopisom a telefaxom musí byť do troch dní od odoslania urobené písomne alebo ústne do zápisnice, inak sa naň hľadí, akoby nebolo podané.

(5) Pre konanie je rozhodujúci obsah podania, i keď je nesprávne označené. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, čoho sa týka a čo sa navrhuje.

(6) Podanie sa predkladá u miestne príslušného správcu dane a na požiadanie musí byť prijatie podania potvrdené.

(7) Ak má podanie nedostatky, pre ktoré nie je spôsobilé na prerokovanie, vyzve správca dane daňový subjekt, aby ich podľa jeho pokynu a v určenej lehote odstránil. Súčasne ho poučí o následkoch spojených s ich neodstránením.

(8) Ak bude podanie opravené v určenej lehote, hľadá sa naň tak, akoby bolo predložené bez nedostatkov v deň pôvodného podania. Ak bude opravené podanie predložené až po uplynutí určenej lehoty, považuje sa za podané dňom, kedy bolo podané po oprave. Ak sa výzve správcu dane nevyhoví, hľadá sa na toto podanie, akoby nebolo podané.

§ 21

Postúpenie

(1) Ak nie je správca dane, ktorému bolo podanie v daňovej veci doručené, príslušný na prerokovanie veci a na rozhodnutie, je povinný podanie bezodkladne postúpiť príslušnému správcovi dane a upovedomiť o tom toho, kto podanie urobil.

(2) Ak bola podaním dodržaná lehota, považuje sa za zachovanú i u správcu dane, ktorému vec bola postúpená.

(3) Ak dôjde správcovi dane podanie, ktorého vybavenie nepatrí do jeho pôsobnosti ani do pôsobnosti iného správcu dane, vráti ho odosielateľovi.

§ 22

Nazeranie do spisov

(1) Daňový subjekt je oprávnený nazeráť do spisov týkajúcich sa jeho daňových povinností, s výnimkou spisov uvedených v odseku 2. Správca dane je povinný o každom nazretí do spisu vyhotoviť úradný záznam.

(2) Daňový subjekt nie je oprávnený nazeráť do úradnej korešpondencie určenej pre nadriadené orgány, do registra, do pomôcok, zápisov a rozhodnutí slúžiacich výlučne pre potreby správcu dane a ďalších podkladov, do ktorých sa nesmie umožniť nazeranie s ohľadom na povinnosť zachovať v tajnosti pomery iných daňovníkov.

(3) Na žiadosť daňového subjektu urobí správca dane zo spisového materiálu, do ktorého možno nazrieť, doslovné odpisy, overí ich zhodu s originálom, vyznačí na nich účel ich využitia a vydá ich daňovému subjektu.

§ 23

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť

(1) Osoby, s výnimkou daňových subjektov v daňovom konaní o ich daňovej povinnosti, zúčastnené na daňovom konaní, sú povinné zachovávať mlčanlivosť o tom, čo sa pri daňovom konaní alebo v súvislosti s ním dozvedeli, najmä o osobných pomeroch daňových subjektov, ako aj o iných veciach súvisiacich s podnikaním.

(2) Účastníci daňového konania a tretie osoby (§ 6) musia byť poučení správcom dane o svojej povinnosti zachovávať mlčanlivosť a o právnych dôsledkoch porušenia tejto povinnosti.

(3) Pracovníci správcu dane môžu

- a) informácie získané v daňovom konaní poskytnúť inému pracovníkovi toho istého alebo iného správcu dane, nadriadeným orgánom alebo súdu, ak tieto orgány prerokovávajú opravný prostriedok v daňovej veci alebo výkon exekúcie,
- b) poskytovať informácie nadriadeným orgánom i v prípadoch vybavovania sťažností daňových subjektov, pri odbornom posudzovaní jednotlivých prípadov a pri ich dohliadkovej činnosti vykonávanej u správcu dane,
- c) zovšeobecnené informácie získané pri výkone správy daní poskytnúť nadriadeným orgánom bez toho, aby sa uvádzali konkrétne daňové subjekty, ktorých sa informácie týkajú,
- d) poskytovať informácie štátnym orgánom pri zisťovaní oprávnenosti nárokov na podporu v nezamestnanosti a dávok sociálneho zabezpečenia,
- e) poskytovať informácie získané v daňovom konaní súdom v konaní o výživnom podľa osobitného predpisu.⁸⁾

(4) Informácie podľa odseku 3 písm. c) môžu uvedené orgány poskytovať inému orgánu, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

(5) Od povinnosti zachovávať mlčanlivosť môžu byť tretie osoby zúčastnené na daňovom konaní a pracovníci správcu dane daňovým subjektom oslobodené len písomne, s uvedením rozsahu a účelu oslobodenia.

(6) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť neplatí voči orgánom činným v trestnom konaní a v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom ani vo vzťahu k tým orgánom Policajného zboru, ktoré nemajú procesné postavenie orgánov činných v trestnom konaní.

(7) Za porušenie povinnosti zachovávať mlčanlivosť sa považuje i využitie poznatkov získaných v daňovom konaní alebo v súvislosti s ním pre konanie prinášajúce prospech osobe zaviazanej touto povinnosťou alebo iným osobám alebo konanie, ktoré by spôsobilo niekomu ujmu. Porušením povinnosti zachovávať mlčanlivosť nie je vyrubenie dane predpisovým zoznamom.

(8) Publikovať a akokoľvek zverejniť mená osôb, ktoré boli právoplatne odsúdené za trestný čin skrátenia dane vrátane uvedenia bližších okolností, za ktorých bol tento trestný čin spáchaný, môže i poverený pracovník správcu dane. Bez uvedenia konkrétnych údajov, najmä mien, môže tiež pracovník správcu dane využívať zovšeobecnené informácie pri vedeckej, publikačnej a pedagogickej činnosti.

(9) Správca dane zodpovedá za vytvorenie podmienok pre zachovávanie mlčanlivosti podľa odseku 1. To sa vzťahuje aj na využívanie a prístup k údajom evidovaným pomocou výpočtovej techniky.

§ 24

Vylúčenie pracovníkov správcu dane

(1) Pracovník správcu dane je z daňového konania vylúčený, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k daňovým subjektom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nezáujatosti.

(2) Pracovník správcu dane je z daňového konania vylúčený aj v prípade, že sa v tej istej veci zúčastnil daňového konania ako pracovník orgánu iného stupňa.

(3) Pracovník správcu dane, daňový subjekt a ďalšie osoby zúčastnené na daňovom konaní sú povinní neodkladne oznámiť príslušnému vedúcemu pracovníkovi správcu dane skutočnosti

uvedené v odsekoch 1 a 2 a ďalšie skutočnosti nasvedčujúce o zaujatosti pracovníka správcu dane.

(4) Pracovník, o ktorého nezaujatosti sú pochybnosti, smie do doby, než bude rozhodnuté o jeho nezaujatosti, vykonať vo veci len nevyhnutné úkony.

(5) O vylúčení pracovníka z daňového konania rozhodne jeho priamo nadriadený vedúci pracovník, ktorý môže rozhodnúť o vylúčení i z vlastného podnetu. Pri námietke zaujatosti vedúceho pracovníka správcu dane rozhodne o vylúčení vedúci pracovník orgánu najbližšie nadriadeného správcovi dane.

(6) Proti rozhodnutiu o vylúčení pracovníka podľa odseku 5 nie je prípustné odvolanie.

§ 25

Zastavenie daňového konania

(1) Ak nie je v tomto zákone alebo osobitnom predpise ustanovené inak, daňové konanie sa zastaví, ak

- a) navrhovateľ vzal späť svoj návrh skôr, ako bolo o ňom rozhodnuté, ak to zákon pripúšťa,
- b) je právnym nástupcom daňového subjektu Slovenská republika,
- c) sa zistí v priebehu konania, že navrhovateľ nie je podľa osobitných predpisov daňovým subjektom,
- d) daňový subjekt zmeškal lehotu, ktorú nemožno ďalej predĺžiť ani odpustiť jej zmeškanie,
- e) bolo vo veci už právoplatne rozhodnuté,
- f) nebola s návrhom a ani dodatočne na výzvu vyrovnaná poplatková povinnosť ustanovená osobitným zákonom.
- g) bol vyrovnaný daňový nedoplatok pri uplatnení záložného práva alebo výkone daňovej exekúcie.

(2) Rozhodnutie o zastavení konania podľa odseku 1 písm. b) sa nedoručuje; toto rozhodnutie sa zakladá v spisovom materiáli správcu dane. Rozhodnutie o zastavení daňového konania musí obsahovať odôvodnenie. Proti tomuto rozhodnutiu sa možno odvolať.

§ 25a

Prerušenie konania

(1) Správca dane môže konanie prerušiť, najmä ak sa začalo konanie o predbežnej otázke (§ 26) alebo ak bol účastník konania vyzvaný, aby v určenej lehote odstránil nedostatky podania (§ 20 ods. 7).

(2) Správca dane môže konanie prerušiť najdlhšie na dobu 30 dní, ak to z dôležitých dôvodov zhodne navrhnú účastníci konania.

(3) Proti rozhodnutiu o prerušení konania nie je prípustné odvolanie.

(4) Správca dane pokračuje v konaní z vlastného podnetu alebo na podnet účastníka konania, len čo pominuli prekážky, pre ktoré sa konanie prerušilo, prípadne len čo uplynula lehota uvedená v odseku 2.

(5) Ak je konanie prerušené, lehoty podľa tohto zákona neplynú.

§ 26**Predbežná otázka**

(1) Ak sa v daňovom konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol príslušný orgán, je správca dane takýmto rozhodnutím viazaný. Inak si môže správca dane o takejto otázke urobiť úsudok alebo dať príslušnému orgánu podnet na začatie konania.

(2) Správca dane si nemôže ako o predbežnej otázke urobiť úsudok o tom, či a kým bol spáchaný trestný čin alebo priestupok, alebo o osobnom stave občana, ak je to v pôsobnosti iného orgánu.

§ 27**Predvolanie a predvedenie**

(1) Správca dane predvolá osobu, ktorej osobná účasť v daňovom konaní je nevyhnutná, a v predvolaní súčasne upozorní na právne dôsledky nedostavenia sa. Predvolanie sa doručuje do vlastných rúk.

(2) V prípade, že sa predvolaný bez ospravedlnenia nedostaví ani po opakovanom predvolaní, môže správca dane požiadať o jeho predvedenie.

(3) O predvedenie podľa odseku 2 správca dane požiada príslušný útvar Policajného zboru Slovenskej republiky, ktorý je povinný ho predviesť. O predvedenie vojakov v činnnej službe alebo príslušníkov ozbrojených zborov požiada správca dane útvar, v ktorom je predvolaný služobne zaradený.

§ 28**Náklady daňového konania**

(1) Ak neustanovuje tento zákon alebo osobitné predpisy^{8a)} inak, náklady daňového konania hradí príslušný správca dane, s výnimkou exekučných nákladov (§ 72) a nákladov, ktoré vznikli daňovému subjektu.

(2) Ak sa na výzvu správcu dane zúčastnia na daňovom konaní

- a) svedkovia, patrí im náhrada hotových výdavkov a ušlej mzdy; nárok je treba uplatniť u správcu dane, na ktorého výzvu sa na konaní zúčastnili, súčasne s dokladmi, ktoré preukazujú uplatňovaný nárok, do piatich pracovných dní po výsluchu, inak tento nárok zaniká,
- b) znalci, audítori a tlmočníci, patrí im náhrada hotových výdavkov a odmien, podľa osobitných predpisov,
- c) osoby, s výnimkou daňových subjektov, ktoré majú listiny a iné veci potrebné v daňovom konaní, patrí im náhrada spojená s ich predložením alebo obhliadnutím. Nárok je nevyhnutné uplatniť u správcu dane, na ktorého výzvu sa na konaní zúčastnili, súčasne s dokladmi, ktoré preukazujú uplatňovaný nárok, do piatich pracovných dní od predloženia alebo obhliadnutia, inak tento nárok zaniká,
- d) tretie osoby podľa § 6 ods. 3 písm. d) až g), patrí im náhrada hotových výdavkov; na uplatnenie nároku sa vzťahuje obdobne ustanovenie písmena a).

(3) O uplatňovaných nárokoch rozhodne príslušný správca dane do pätnástich dní odo dňa ich uplatnenia a v tejto lehote i poukáže v prospech oprávnených úhradu priznaného nároku. Proti tomuto rozhodnutiu sa možno odvolať.

(4) Ak správca dane uhradil náklady daňového konania podľa odseku 2, ktoré vznikli v dôsledku nečinnosti alebo nesplnenia zákonných povinností daňového subjektu, môže tieto náklady preniesť

na daňový subjekt. Predpísaná náhrada nákladov konania je splatná do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Proti tomuto rozhodnutiu sa možno odvolať.

§ 29

Dokazovanie

(1) Dokazovanie vykonáva správca dane, ktorý vedie daňové konanie.

(2) Správca dane dbá, aby skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti boli zistené čo najúplnejšie, a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov.

(3) Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe správcovi dane z jeho činnosti.

(4) Ako dôkaz možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti a ktoré nie sú získané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ide najmä o rôzne podania daňových subjektov (priznania, hlásenia, odpovede na výzvy správcu dane a pod.), o svedecké výpovede, znalecké posudky, verejné listiny, protokoly o daňových kontrolách, zápisnice o miestnom zisťovaní a obhliadke, povinné záznamy vedené daňovými subjektmi a doklady k nim.

(5) Ak v daňovom konaní daňový subjekt nesplní svoju dôkaznú povinnosť pri určení výšky dane, môže správca výšku dane s ním dohodnúť. Na túto dohodu sa vzťahuje primerane § 11.

(6) Ak nesplní daňový subjekt pri dokazovaní ním uvádzaných skutočností niektorú zo svojich zákonných povinností, v dôsledku čoho nemožno daňovú povinnosť správne určiť a daň sa neurčí ani podľa odseku 5, je správca dane pri určovaní daňovej povinnosti oprávnený použiť pomôcky, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si zaobstará bez súčinnosti s daňovým subjektom. Takýmito pomôckami môžu byť najmä listiny, výpisy z verejných záznamov, daňové spisy iných daňových subjektov, znalecké posudky, výpovede svedkov v iných daňových veciach, správy a vyjadrenia iných správcov dane, štátnych orgánov a obcí, záujmových združení a vlastné poznatky správcu dane zo zdaňovania dotknutého daňového subjektu, ako aj jemu podobných daňových subjektov.

(7) Správca dane preukazuje doručenie vlastných písomností daňovému subjektu.

(8) Daňový subjekt preukazuje všetky skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňového konania, ako aj vierohodnosť, správnosť alebo úplnosť povinných evidencií alebo záznamov vedených daňovým subjektom.

§ 30

Rozhodnutie

(1) V daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím. Rozhodnutie je pre adresáta platné, len ak je riadnym spôsobom doručené alebo oznámené, ak tento alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať najmä

- a) označenie orgánu, ktorý rozhodnutie vydal,
- b) číslo konania, prípadne i číslo platobného výmeru, dátum rozhodnutia,
- c) presné označenie osoby, o ktorej právach a povinnostiach sa rozhodovalo,

- d) výrok, ktorý obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodovalo, prípadne lehotu plnenia, rozhodnutie o náhradách konania, a ak ide o peňažné plnenie, aj sumu a číslo účtu príslušnej banky, na ktorý má byť suma zaplatená,
- e) poučenie o mieste, dobe a forme podania opravného prostriedku s upozornením na prípadné vylúčenie odkladného účinku,
- f) vlastnoručný podpis povereného pracovníka správcu dane s uvedením mena, priezviska a funkcie a odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom.

(3) Rozhodnutie obsahuje odôvodnenie, ak tak ustanovuje tento zákon. V odôvodnení sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, aké úvahy ovplyvnili hodnotenie dôkazov a použitie právnych predpisov, na základe ktorých sa rozhodovalo.

(4) Ak chýba v rozhodnutí poučenie o opravných prostriedkoch alebo v poučení bolo nesprávne uvedené poučenie, že proti rozhodnutiu nie je možné podať opravný prostriedok, prípadne bola skrátaná lehota na podanie opravného prostriedku alebo nie je v poučení určená lehota vôbec, uzná správca dane opravný prostriedok podaný do šiestich mesiacov po doručení rozhodnutia, za včas podaný.

(5) Ak je v rozhodnutí určená pre podanie opravného prostriedku lehota dlhšia ako v tomto zákone, platí lehota uvedená v rozhodnutí.

(6) Rozhodnutie, ktorým správca dane určuje výšku dane, oznámi správca dane daňovému subjektu formou platobného alebo dodatočného platobného výmeru alebo predpisovým zoznamom.

(7) Rozhodnutie, ktorým sa daň vyrubuje odchyľne od priznania, hlásenia, dohody alebo iného oznámenia, musí obsahovať odôvodnenie.

(8) Rozhodnutie o riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkoch musí obsahovať odôvodnenie. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa navrhovateľovi vyhovuje v plnom rozsahu.

(9) Doručené rozhodnutie, proti ktorému nemožno uplatniť riadny opravný prostriedok, je právoplatné.

(10) Rozhodnutie je vykonateľné, ak proti nemu nemožno podať riadne opravné prostriedky alebo ak ich podanie nemá odkladný účinok a ak uplynula zároveň lehota plnenia.

§ 30a

Lehoty na rozhodnutie a opatrenia proti nečinnosti

(1) Správca dane príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní podľa tohto zákona alebo osobitného zákona¹⁾ je povinný v jednoduchých veciach, najmä ak možno rozhodnúť na podklade dokladov predložených daňovým subjektom, vydať rozhodnutie alebo vykonať iné opatrenie ustanovené týmto zákonom (ďalej len „rozhodnutie“) bezodkladne.

(2) V ostatných prípadoch je správca dane príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní povinný vo veci rozhodnúť do 30 dní od začatia konania alebo od vzniku inej skutočnosti rozhodujúcej na vydanie rozhodnutia. V osobitne zložitých prípadoch je povinný tak urobiť do 60 dní.

(3) Ak vzhľadom na mimoriadnu zložitosť prípadu alebo iné závažné okolnosti alebo osobitnú povahu tohto prípadu nemožno rozhodnúť ani v lehote do 60 dní, môže túto lehotu na základe písomného odôvodnenia primerane predĺžiť správca dane, ktorý je bezprostredne nadriadený správcovi dane príslušnému na rozhodnutie.

(4) Ak správca dane príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní nemôže vo veci rozhodnúť v lehote do 30 dní, je povinný o tom písomne s uvedením dôvodov upovedomiť daňový subjekt. Rovnako je povinný postupovať, ak sa mu udelí súhlas na rozhodnutie v predĺženej lehote podľa odseku 3.

(5) Ak správca dane príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní je v tomto konaní nečinný a nerozhodne ani v lehotách ustanovených v odsekoch 1 a 3 a nápravu nemožno dosiahnuť inak a povaha veci to nevylučuje, je príslušný vo veci rozhodnúť správca dane bezprostredne nadriadený správcovi dane, ktorý je nečinný. V prípade nečinnosti pracovníka správcu dane je za ustanovených podmienok povinný vo veci rozhodnúť vedúci tohto orgánu, ktorého je pracovníkom.

DRUHÁ ČASŤ PRÍPRAVNÉ KONANIE

§ 31

Registračná a oznamovacia povinnosť daňových subjektov

(1) Právnická alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva podnikateľskú⁹⁾ alebo inú zárobkovú činnosť¹⁰⁾ na území Slovenskej republiky, je povinná do 30 dní sa registrovať u miestne príslušného správcu dane. Táto lehota začne plynúť nasledujúci deň po dni nadobudnutia právoplatnosti povolenia alebo zápisu do obchodného registra alebo po dni začatia činnosti.

(2) Ak začne daňovník vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podliehajúce dani, je povinný oznámiť túto skutočnosť správcovi dane do tridsiatich dní.

(3) Daňovník je povinný ďalej oznámiť správcovi dane do tridsiatich dní zriadenie prevádzkárne a jej umiestnenie na území Slovenskej republiky. Tridsať dní pred zrušením tejto prevádzkárne oznámi túto skutočnosť správcovi dane.

(4) Platiteľ dane je povinný registrovať sa u správcu dane najneskôr do pätnástich dní od vzniku povinnosti zrážať daň alebo preddavky na ňu, alebo daň vyberať, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(5) Registračnú povinnosť nemá daňový subjekt, ktorý má len náhodnú alebo jednorazovú daňovú povinnosť alebo u ktorého je predmetom zdanenia len nehnuteľnosť, ak nemá registračnú povinnosť pri inej dani. Registračná povinnosť sa ďalej nevzťahuje na daňovníkov, ktorí majú výhradne príjmy zo závislej činnosti a príjmy, z ktorých je daň vyberaná osobitnou sadzbou dane.

(6) Pri plnení svojej registračnej alebo oznamovacej povinnosti je daňový subjekt povinný oznámiť svoje plné meno alebo názov, trvalý pobyt, miesto podnikania alebo sídlo, rodné číslo alebo identifikačné číslo organizácie, ako i údaje osvedčujúce skutočnosti podľa odseku 1. Ak ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, tiež čísla všetkých účtov v bankách, na ktorých sú sústredené peňažné prostriedky z jej podnikateľskej činnosti. Ďalej uvedie údaje potrebné na určenie miestnej príslušnosti správcu dane, druhov daní, ktoré u neho prichádzajú do úvahy, ako aj svoje organizačné jednotky. Právnická osoba uvedie tiež svoj štatutárny orgán a prípadne osoby, ktoré sú okrem tohto orgánu za ňu v daňových veciach oprávnené rokovať. Ak ide o daňový subjekt so sídlom v cudzine, uvedie vždy svojho splnomocnenca v tuzemsku pre doručovanie. Ak je so začatím činnosti spojená i povinnosť platiť preddavky na daň, uvedie údaje potrebné pre určenie týchto preddavkov.

(7) Ak dôjde k zmenám skutočností uvedených v odsekoch 1 a 6, najmä ak zanikne jeho daňová povinnosť pri niektorej dani, je daňový subjekt povinný ich oznámiť správcovi dane do pätnástich dní odo dňa, kedy vznikli.

(8) Ak je daňovým subjektom osoba so sídlom alebo bydliskom v cudzine, ktorá nemá na území Slovenskej republiky prevádzkareň, ani nehnuteľný majetok, je povinná sa zaregistrovať najneskôr v deň začatia dani podliehajúcej činnosti.

(9) Registrácia alebo oznámenie podľa tohto zákona sa predkladá správcovi dane na tlačive vydanom ministerstvom. Na registračnom tlačive musí daňový subjekt vyhlásiť, že ide o jeho prvú daňovú registráciu, alebo uviesť, či bol už niekedy daňovo registrovaný, a ak áno, kedy, u ktorého správcu dane, pridelené daňové identifikačné číslo, meno alebo názov, pod akým bol registrovaný a či bola registrácia odobratá alebo zrušená a dôvody, pre ktoré sa tak stalo. Ministerstvo a ústredné riaditeľstvo môže rozšíriť údaje požadované pri registrácii na registračnom tlačive, ak pôjde o údaje nevyhnutné pre riadnu správu jednotlivých daní.

(10) Správca dane preverí údaje oznámené daňovým subjektom pri registrácii a v prípade pochybností o ich správnosti alebo úplnosti vyzve daňový subjekt, aby údaje bližšie vysvetlil, zmenil alebo doplnil, a zároveň určí lehotu, v ktorej je daňový subjekt povinný na výzvu odpovedať. Ak dodrží daňový subjekt túto lehotu, považuje sa za dodržanú i lehota uvedená v odseku 1, ak inak k porušeniu lehoty uvedenej v odseku 1 nedošlo.

(11) Správca dane pridelí zaregistrovanému daňovému subjektu daňové identifikačné číslo a o vykonanej registrácii mu vydá osvedčenie. Toto číslo je daňový subjekt povinný uvádzať na všetkých daňových dokladoch (napr. na faktúrach, dobropisoch, vrubopisoch, pokladničných dokladoch a dodacích listoch), ktoré bude vydávať, a tiež pri styku so správcom dane. Pri zmenách skutočností uvedených v osvedčení, je daňový subjekt povinný predložiť osvedčenie o registrácii súčasne s oznámením týchto zmien podľa odseku 7. Na tomto osvedčení správca dane vyznačí vykonané zmeny.

(12) Ak nesplní daňový subjekt svoju registračnú alebo oznamovaciu povinnosť, urobí tak správca dane z úradnej moci neodkladne, po zistení skutočností odôvodňujúcich takýto postup.

(13) Ak nesplní daňový subjekt svoju povinnosť podľa odseku 7, vykoná správca dane príslušné zmeny v registrácii alebo registráciu zruší, hneď ako zistí rozhodujúce skutočnosti.

(14) Správca dane vedie i evidenciu nezaregistrovaných daňových subjektov a subjektov, o ktorých možno predpokladať, že sa stanú daňovými subjektmi. Táto evidencia slúži výlučne správcovi dane pre účely zdanenia a okrem oprávnených pracovníkov správcu dane nemôže do nej nikto nazrieť, ani z nej poskytovať akékoľvek informácie, pričom nie sú dotknuté ustanovenia § 23 ods. 3 a 5.

(15) Ak je správcom dane obec, môže podľa miestnych podmienok tu ustanovenú registračnú povinnosť daňových subjektov vhodne obmedziť (okruh daňových subjektov, okruh nimi uvádzaných skutočností).

(16) Ustanovenia odsekov 1 až 13 sa nepoužijú, ak tento zákon alebo osobitný predpis ustanovujú inak.

§ 32

Súčinnosť tretích osôb

(1) Súdy, iné štátne orgány a notári v prípadoch, kedy predmet konania pred nimi podlieha dani podľa osobitných predpisov, sú povinní oznamovať správcovi dane údaje potrebné pre vyrubenie a vymáhanie dane.

(2) Štátne kontrolné orgány sú povinné oznamovať správcovi dane výsledky kontrol, ak majú vzťah k daňovým povinnostiam.

(3) Štátne a iné orgány a právnické osoby, ktoré z úradnej moci alebo vzhľadom na predmet svojej činnosti vedú evidenciu osôb a ich majetku, sú povinné na výzvu správcu dane oznámiť údaje potrebné na vyrubenie a vymáhanie daní.

(4) Osoby, ktoré majú listiny a iné veci, ktoré môžu byť dôkazným prostriedkom pri správe daní, sú povinné na výzvu správcu dane listiny a iné veci vydať alebo zapožičať.

(5) Podnikatelia, ktorí^{10b)} vykonávajú platby fyzickým osobám, a z týchto platieb nezrážajú daň, sú povinné uskutočnené platby oznamovať miestne príslušnému správcovi dane podľa trvalého pobytu prijímateľa. V oznámení sa uvedie meno a trvalý pobyt fyzickej osoby, vyplatená suma a dôvod platby. Oznámenie sa zašle vždy do tridsiatich dní po uplynutí kalendárneho polroka.

(6) Banky^{10c)} a iné peňažné ústavy sú povinné oznamovať na písomnú žiadosť správcu dane čísla bankových účtov, ich vlastníkov, stavy účtov a ich zmeny, údaje o pôžičkách, úveroch a úsporných vkladoch.¹¹⁾

(7) Na výzvu správcu dane sú mu pošty povinné oznamovať najmä totožnosť osôb, ktoré majú prenajaté poštové priehradky, a údaje o počte tam došlých zásielok a o ich odosielateľoch, úhrn súm dochádzajúcich daňovníkovi poštou alebo do jeho poštovej priehradky, totožnosť prijímateľa zásielok poste restante alebo umožniť správcovi dane tieto údaje získať na pošte a správnosť údajov oznámených poštou na mieste preveriť.

(8) Orgány spojov sú povinné oznamovať správcovi dane na jeho výzvu totožnosť užívateľov telefónnych, ďalekopisných a telefaxových staníc, ktoré nie sú uvedené vo verejne dostupných zoznamoch.

(9) Poisťovne sú povinné oznamovať správcovi dane výplaty poistných plnení, ktoré nahrádzajú príjem alebo výnos, do tridsiatich dní odo dňa plnenia.

(10) Vydavatelia tlače sú povinní oznámiť správcovi dane na jeho výzvu totožnosť a adresu podávateľa inzerátu uverejneného pod značkou.

(11) Verejní prepravcovia sú na výzvu správcu dane povinní mu oznamovať najmä odosielateľov a adresátov a skutočných príjemcov nimi prepravovaných nákladov, ako i údaje o dobe prepravy, množstve prepravovaného tovaru a charaktere zásielky.

§ 33

Postup pri ukončení činnosti

(1) Správca dane pri zistení, že daňový subjekt prestal vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podliehajúce dani, urobí opatrenia potrebné na urýchlené určenie dane a na vybranie nedoplatkov na všetkých daniach za celú dobu jeho činnosti, za ktorú plynuli príjmy podliehajúce zdaneniu.

(2) Daňový subjekt zapísaný v obchodnom registri je povinný predložiť, súčasne so žiadosťou o výmaz z obchodného registra, písomný súhlas správcu dane.

§ 34

Vyhľadávacia činnosť

(1) Správca dane je oprávnený overovať úplnosť evidencie alebo registrácie daňových subjektov a zisťovať tiež všetky údaje týkajúce sa ich príjmov, majetkových pomerov a ďalších skutočností rozhodujúcich pre správne vyrubenie a vymáhanie dane.

(2) Pri tejto činnosti má správca dane rovnaké oprávnenia ako pri miestnom zisťovaní a daňovej kontrole.

(3) Vyhľadávacia činnosť môže byť vykonávaná i bez priamej súčinnosti s daňovým subjektom.

(4) Na registráciu neprihlásené daňové subjekty zistené vyhľadávacou činnosťou sa považujú za subjekty, ktoré si nesplnili oznamovaciu povinnosť podľa § 31 tohto zákona.

§ 35

Pokuty

(1) Tomu, kto nesplnil povinnosť nepeňažnej povahy vyplývajúcu z tohto zákona alebo z osobitného predpisu alebo uložení rozhodnutím podľa tohto zákona, môže správca dane opakovane uložiť pokutu do výšky 2 000 000 Sk. Opakovane možno uložiť pokutu, ak uloženie pokuty nevedlo k náprave a protiprávny stav trvá.

(2) Pri ukladaní pokút sa prihliada najmä na závažnosť, dobu trvania a následky protiprávneho konania.

(3) Proti rozhodnutiu o uložení pokuty sa možno odvolať. Odvolanie má odkladný účinok.

(4) Pokuta sa neuloží, ak sa zvýši daň podľa § 67.

(5) V konaní o uložení pokuty sa postupuje podľa tohto zákona.

(6) Pokutu nemožno uložiť, ak uplynuli tri roky od konca roka, v ktorom došlo ku konaniu zakladajúcemu právo na uloženie pokuty. Právo vymáhať vyrubenú pokutu sa premlčuje po piatich rokoch od vykonateľnosti rozhodnutia.

(7) Ak daňový subjekt nedodrží lehotu na uvedenie pokladníc do prevádzky ustanovenú osobitným predpisom^{11a)}, správca dane uloží pokutu až do výšky 1 000 000 Sk, najmenej však 10 000 Sk.

(8) Ak správca dane zistí, že daňový subjekt nepoužíva pokladnicu, uloží mu pokutu až do výšky 1 000 000 Sk, najmenej však 100 000 Sk. Pri opakovanom zistení podá správca dane návrh na pozastavenie podnikateľskej činnosti.^{11b)}

(9) Ak správca dane zistí, že daňový subjekt nevydá doklad vyhotovený pokladnicou, uloží mu pokutu od 1 000 Sk do 10 000 Sk. Pri opakovanom zistení správca dane uloží pokutu od 5 000 Sk do 50 000 Sk.

(10) Ak správca dane zistí, že daňový subjekt nevedie evidenciu podľa osobitného predpisu^{11c)}, uloží mu pokutu až do výšky 500 000 Sk, najmenej však 50 000 Sk.

(11) Ak správca dane zistí, že daňový subjekt svojím zásahom vyradí z prevádzky pokladnicu, uloží mu pokutu až do výšky 1 000 000 Sk, najmenej však 100 000 Sk.

(12) Ustanovenia odsekov 7 až 11 sa prvý raz použijú počnúc 1. júlom 1995.

§ 35a

Blokové konanie

(1) Ak sa nesplnenie povinnosti podľa § 35 ods. 1 preukázateľne zistí, môže správca dane uložiť fyzickej osobe pokutu do výšky 5 000 Sk aj v blokovom konaní, ak je fyzická osoba ochotná zaplatiť pokutu na mieste. Proti uloženiu pokuty sa nemožno odvolať. Ak nemožno pokutu zaplatiť na mieste, vydá sa na pokutu nezaplatenú na mieste blok s poučením o spôsobe zaplatenia pokuty miestne príslušnému správcovi dane, o lehote jej zaplatenia a následkoch nezaplatenia pokuty.

(2) Pracovníci správca dane sú povinní preukázať oprávnenie na ukladanie pokút v blokovom konaní služobným preukazom. Na pokutovom bloku sa vyznačí, komu, kedy a za porušenie akej zákonnej povinnosti bola pokuta uložená. Pokutový blok je súčasne potvrdením o zaplatení pokuty na mieste v hotovosti.

§ 36

Pozastavenie činnosti

(1) Ak dochádza u daňového subjektu k opakovanému porušeniu povinnosti nepeňažnej povahy, za ktorú už bola uložená pokuta podľa § 35, a nedošlo pri tom ani dodatočne k splneniu tejto povinnosti, môže správca dane pozastaviť daňovému subjektu činnosť, ktorej výsledky sú predmetom zdanenia a ktorých sa porušenie týka, až na dobu tridsiatich dní.

(2) Pozastavenie činnosti možno uplatniť, ak neplnenie povinnosti daňovým subjektom sťažuje jeho registráciu alebo zistenie skutočností rozhodujúcich pre správne a úplné určenie dane.

(3) Správca dane vyzve daňový subjekt na dodatočné splnenie jeho povinnosti a určí mu na to primeranú lehotu. Vo výzve ho súčasne upozorní na možnosť pozastavenia činnosti. Proti tejto výzve sa možno odvolať do ôsmich dní od jej doručenia. Podané odvolanie nemá odkladný účinok.

(4) Ak daňový subjekt nesplní povinnosť ani v lehote určenej vo výzve podľa odseku 3, môže správca dane vydať rozhodnutie o pozastavení činnosti daňového subjektu. Súčasťou rozhodnutia musí byť i jeho odôvodnenie a spôsob naloženia s vecami podliehajúcimi skaze, ak sú zahrnuté v tej časti majetku subjektu dane, voči ktorej je pozastavenie činnosti uplatnené, a presné vymedzenie doby, odkedy a na ako dlho sa toto opatrenie uplatní. Proti tomuto rozhodnutiu nie sú prípustné opravné prostriedky.

(5) Pozastavenie činnosti sa uskutoční tak, že v rozhodnutí uvedený hmotný majetok sa za policajnej spolupráce uzavrie, uzamkne a zabezpečí úradným uzáverom. Daňový subjekt, u ktorého došlo k pozastaveniu činnosti, je povinný odovzdať správcovi dane do úschovy všetky kľúče od takto uzavretých hospodárskych prostriedkov po dobu, po ktorú pozastavenie činnosti trvá.

(6) Ak je to možné a vhodné, môže okrem toho, správca dane zabezpečiť uzavreté a uzamknuté majetok vlastným zámkom.

(7) O priebehu uplatnenia pozastavenia činnosti na mieste sa spíše zápisnica.

(8) Od okamihu, kedy bol majetok zabezpečený úradným uzáverom, možno s uzavretým hmotným majetkom akokoľvek manipulovať alebo do neho vstupovať len so súhlasom správca dane a v jeho prítomnosti.

(9) Prípadné straty a škody, ktoré vzniknú daňovému subjektu z pozastavenia činnosti, vrátane ušlého zisku, znáša daňový subjekt.

§ 37

Záznamová povinnosť

(1) Správca dane môže uložiť daňovému subjektu, aby okrem evidencie ustanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom viedol osobitné záznamy potrebné pre správne určenie dane.

(2) Povinnosť viesť záznamy ukladá správca dane rozhodnutím, proti ktorému sa nemožno odvolať. Súčasťou rozhodnutia musí byť presné určenie zaznamenávaných údajov, ich členenie a usporiadanie, vrátane nadväznosti na doklady, z ktorých sa záznam vedie.

(3) Daňovník, ktorý je povinný platiť preddavky na daň, vedie záznam s prehľadom údajov potrebných pre určenie dane a v lehote určenej pre platenie preddavkov predkladá správcovi dane prehľad potrebných ukazovateľov.

(4) Daňovník, ktorý uplatňuje výdavky percentom z príjmov podľa osobitného predpisu, je povinný vždy viesť evidenciu príjmov a evidenciu hnutelného a nehnuteľného majetku.

(5) Správca dane je oprávnený kontrolovať aj v priebehu zdaňovacieho obdobia plnenie záznamovej povinnosti a ukladať rozhodnutím povinnosť odstránenia chýb. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

(6) Záznamy a doklady k nim sa vzťahujúce, je daňový subjekt povinný uchovávať po dobu, v ktorej zanikne právo daň vyrubiť alebo dodatočne vyrubiť (§ 45).

TRETIA ČASŤ VYRUBOVACIE KONANIE

§ 38 Daňové priznanie a hlásenie

(1) Daňové priznanie alebo hlásenie je povinný podať každý, komu vzniká v súlade s týmto zákonom alebo s osobitným predpisom daňová povinnosť, alebo ten, koho na to správca dane vyzve.

(2) Daňové priznanie alebo hlásenie možno účinne podať len na tlačive vydanom ministerstvom, ktoré sa daňovníkovi poskytne za úhradu. Súčasťou daňového priznania alebo hlásenia sú i prílohy označené v príslušnom tlačive. Pri dovoze plní funkciu daňového priznania písomný návrh na colné konanie alebo iný doklad potvrdzujúci prepustenie tovaru.

(3) Daňové priznanie alebo hlásenie sa podáva najneskôr do 31. marca roku nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak. V tejto lehote je daňový subjekt povinný daň i zaplatiť, ak osobitný predpis neustanovuje inak^{8b)}.

(4) Ak je zdaňovacie obdobie kratšie ako jeden rok, podáva sa daňové priznanie alebo hlásenie do pätnástich dní po jeho uplynutí. Ak nevznikne v zdaňovacom období daňová povinnosť, oznámi túto skutočnosť daňový subjekt správcovi dane v rovnakej lehote. Túto lehotu nemožno predĺžiť.

(5) Ak sa daňová povinnosť plní pri prechode štátnych hraníc, je daňový subjekt povinný súčasne predložiť daňové priznanie.

(6) Správca dane môže na žiadosť daňovníka alebo daňového poradcu alebo i z vlastného podnetu predĺžiť lehotu pre podanie daňového priznania najviac o tri mesiace. Proti rozhodnutiu o predĺžení lehoty sa nemožno odvolať.

(7) Ak daňovník zomrie, je povinný podať daňové priznanie za príslušnú časť roka jeho právny nástupca. Ak je právnych nástupcov viac, podá priznanie ktorýkoľvek z nich. Ak sa nedohodnú, ktorý z nich priznanie podá, určí ho správca dane. Ak je právnym nástupcom Slovenská republika, daňové priznanie nepodáva. Ak nie je známy právny nástupca, podá priznanie zástupca ustanovený správcou dane. Priznanie sa podáva do troch mesiacov po úmrtí daňovníka alebo po ustanovení zástupcu, pričom správca dane môže túto lehotu na žiadosť predĺžiť.

(8) Ak daňovník pred svojím úmrtím nepodal daňové priznanie za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ak mal povinnosť podať daňové priznanie a daň nebola vyrubená, je právny nástupca, s výnimkou právneho nástupníctva Slovenskej republiky, povinný podať priznanie za zomretého

daňovníka do troch mesiacov po úmrtí daňovníka. Správca dane môže túto lehotu zo závažných dôvodov na žiadosť predĺžiť.

(9) Ak zanikne daňovník bez vykonania likvidácie, je jeho právny nástupca alebo orgán, ktorý o zrušení rozhodol, povinný podať do konca nasledujúceho mesiaca od jeho zániku priznanie za uplynulú časť zdaňovacieho obdobia. Správca dane môže túto lehotu v odôvodnených prípadoch predĺžiť až na tri mesiace.

(10) V prípade likvidácie trvá daňová povinnosť i povinnosť podávať každoročne priznanie až do skončenia likvidácie. Ku dňu ukončenia činnosti zostaví daňovník účtovnú závierku a najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca podá daňové priznanie a vyrovná daňovú povinnosť. Po skončení likvidácie je likvidátor povinný podať do konca nasledujúceho mesiaca priznanie za uplynulú časť zdaňovacieho obdobia a v priznaní uviesť tiež likvidačný prebytok.

(11) Pri zrušení trvalej prevádzkárne na území Slovenskej republiky sú subjekty so sídlom v cudzine povinné podať priznanie najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca za uplynulú časť roka.

(12) Pri zániku daňovníka sa nesmie jeho majetok rozdeliť medzi zakladateľa alebo medzi spoločníkov pred zaplatením dane.

(13) V prípadoch uvedených v odsekoch 6 až 11 je daňová povinnosť splatná v lehote pre podanie daňového priznania.

(14) Daňový subjekt je povinný v daňovom priznaní alebo hlásení daň si sám vypočítať a uviesť tiež prípadné výnimky, oslobodenie, zvýhodnenie, úľavy, odpočty a vyčíslíť ich výšku.

(15) Skutočnosti rozhodujúce pre vyrubenie dane sa posudzujú pre každé zdaňovacie obdobie samostatne.

§ 39

Opravné a dodatočné daňové priznanie alebo hlásenie

(1) Pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania alebo hlásenia môže daňový subjekt podať opravné priznanie alebo hlásenie. Pre vyrubovacie konanie sa použije opravné priznanie alebo hlásenie a na predchádzajúce priznanie alebo hlásenie sa neprihliada.

(2) Ak zistí daňový subjekt, že jeho daňová povinnosť má byť vyššia, ako bola uvedená v daňovom priznaní alebo hlásení alebo správcom dane vyrubená, je povinný predložiť do konca mesiaca nasledujúceho po tomto zistení dodatočné priznanie alebo hlásenie. V rovnakej lehote je dodatočne priznaná daň splatná.

(3) Dodatočné priznanie alebo hlásenie nie je prípustné, ak bol pred jeho podaním urobený správcom dane úkon smerujúci k preskúmaniu správnosti daňovej povinnosti za obdobie, ktorého by sa dodatočné priznanie alebo hlásenie týkalo.

(4) Opravné alebo dodatočné daňové priznanie alebo hlásenie sa podáva na tlačive, ktoré musí byť označené ako opravné alebo dodatočné. V dodatočnom daňovom priznaní alebo hlásení sa vyznačia aj rozdiely oproti pôvodne podanému daňovému priznaniu alebo hláseniu.

§ 40

Majetkové priznanie

(1) Fyzické osoby, ktoré majú v Slovenskej republike trvalý pobyt alebo sa tu obvykle zdržujú,³⁾ a právnické osoby zaoberajúce sa podnikateľskou činnosťou so sídlom na území Slovenskej

republiky podávajú majetkové priznanie s uvedením majetku, ktorý vlastní v tuzemsku i v cudzine.

(2) Fyzické osoby, ktoré nemajú v Slovenskej republike trvalý pobyt ani sa tu obvykle nezdržujú, a právnické osoby so sídlom v cudzine podávajú majetkové priznanie s uvedením nehnuteľného majetku, ktorý vlastní v Slovenskej republike.

(3) Majetkové priznanie sa podáva vždy do 30. septembra podľa stavu k 1. januáru roka, v ktorom sa priznanie podáva. Prvýkrát sa priznanie podáva v roku 1993, ďalej v roku 1995 a potom vždy po troch rokoch. Priznanie sa podáva správcovi dane miestne príslušnému k správe dane z príjmov. Pri tom sa primerane postupuje podľa ustanovení § 38, 39 a 41.

(4) Na základe majetkového priznania osôb zistí správca dane prírastky majetku v jednotlivých rokoch.

(5) Majetkové priznanie musí menovite obsahovať

- a) všetok nehnuteľný majetok,
- b) hnutelné veci,
- c) majetkové práva a iné majetkové hodnoty.

(6) Majetok uvedený v odseku 5 písm. a) sa neocenia a majetok uvedený v odseku 5 písm. b) a c) si daňový subjekt pre tieto účely ocení cenou obvyklou. Majetok uvedený v odseku 5 písm. a) sa v priznaní uvedie vždy a majetok uvedený v odseku 5 písm. b) a c) len vtedy, ak jeho súhrnná hodnota je vyššia ako 1 000 000 Sk. Pri nižších hodnotách je priznanie dobrovoľné. Na výzvu správcu dane sú osoby uvedené v odsekoch 1 a 2 povinné predložiť majetkové priznanie, ak ide o majetok, ktorého súhrnná hodnota je nižšia ako 1 000 000 Sk.

(7) Majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov sa pre tieto účely delí rovnakým dielom, ak nebolo dohodou manželov určené inak.

(8) Na výzvu správcu dane sú povinné osoby uvedené v odsekoch 1 a 2 preukázať, či boli majetkové prírastky obstarané zo zdanených príjmov. Táto povinnosť sa vzťahuje i na majetok, ktorý síce ku dňu rozhodujúcemu pre podanie majetkového priznania už predkladateľ nevlastnil, ale ho nadobudol v období od predchádzajúceho majetkového priznania.

(9) Zistené majetkové prírastky, pri ktorých nebolo preukázané ich obstaranie zo zdanených príjmov, využije správca dane na dodatočné overenie správnosti zdanenia za dobu, kedy k použitiu nezdanených príjmov došlo, a podľa pomôcok daň dodatočne vyrubí.

(10) Z majetkových prírastkov, pri ktorých zdanenie nebolo preukázané, správca dane vyrubí daň z príjmov. Časť majetkového prírastku, ktorá vyplynula iba zo zmeny cenových predpisov, prípadne zmeny všeobecnej ceny, nepodlieha dani.

(11) Právo dodatočne vyrubiť daň na základe majetkového priznania zaniká po dvadsiatich rokoch počínajúc rokom nasledujúcim po roku, v ktorom povinnosť podať majetkové priznanie vznikla.

(12) Správca dane má právo preveriť správnosť a úplnosť údajov uvedených v majetkovom priznaní. Na túto kontrolu sa vzťahuje primerane § 15.

(13) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý majetok sa v majetkovom priznaní neuvádza.

§ 41**Vytýkacie konanie**

(1) Ak vzniknú pochybnosti o správnosti, pravdivosti alebo úplnosti podaného priznania alebo hlásenia a dokladov predložených daňovníkom alebo o pravdivosti údajov v nich uvedených, oznámi správca dane tieto pochybnosti daňovníkovi a vyzve ho, aby sa k nim vyjadril, najmä aby neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvetlil a nepravdivé údaje opravil alebo pravdivosť údajov riadne preukázal.

(2) Vo výzve daňovníkovi určí správca dane primeranú lehotu na vyjadrenie, ktorá nesmie byť kratšia ako pätnásť dní, a poučí ho o následkoch spojených s neodstránením pochybností alebo nedodržaním určenej lehoty.

§ 42**Určenie dane v prípade nepodania daňového priznania alebo hlásenia**

Ak nebolo podané daňové priznanie alebo hlásenie včas, a to ani po výzve správcu dane alebo neboli na výzvu v určenej lehote odstránené chyby, je správca dane oprávnený zistiť základ dane a určiť daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si sám zaobstará, a to i bez súčinnosti s daňovým subjektom.

§ 43**Zákaz prenosu daňovej povinnosti**

Dohody uzavreté s tým, že daňovú povinnosť znáša miesto daňového subjektu úplne alebo čiastočne iná osoba, nie sú pre daňové konanie právne účinné, ak neustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis inak.

§ 44**Vyrubenie dane a jej doplatku**

(1) Podľa výsledkov vyrubovacieho konania určí správca daň, ktorá má byť daňovému subjektu vyrubená.

(2) Ak sa vyrubená daň odchyľuje od dane uvedenej v daňovom priznaní alebo hlásení alebo od dane, ktorú daňový subjekt v daňovom konaní uznal, musí byť zo spisového materiálu zrejmé, podľa akých pomôcok alebo na podklade čoho správca dane vyrubil daň odchyľne, ako i dôvody tohto rozdielu. Obdobne musí byť zo spisového materiálu zrejmé, ako bol zistený daňový základ a určená daň stanovená, ak sa tak stalo bez priznania alebo hlásenia daňového subjektu.

(3) Ak správca dane vyrubí daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si zaobstaral, prihliadne tiež na zistené okolnosti, z ktorých vyplývajú výhody pre daňovníka, i keď ním neboli v konaní uplatnené.

(4) O určenom základe dane a vyrubenej dani vyrozumie správca dane daňový subjekt platobným výmerom alebo predpisovým zoznamom, ak neustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis inak.

(5) Ak sa neodchyľuje vyrubená daň od dane uvedenej v daňovom priznaní alebo hlásení, nemusí správca dane oznámiť daňovému subjektu výsledok vyrubenia, ak o to daňový subjekt výslovne nepožiada s uvedením dôvodu. V tomto prípade sa za deň vyrubenia považuje posledný deň lehoty pre podanie daňového priznania alebo hlásenia, a ak bolo daňové priznanie alebo hlásenie podané oneskorene, deň, kedy ho správca dane obdržal. Deň vyrubenia je dňom

doručenia a príjemcom je daňový subjekt. Vzťahuje sa to i na dodatočné priznanie alebo hlásenie. Odvolacia lehota je pätnásť dní.

(6) Platobným výmerom sa oznamuje výška vyrubenej dane i v prípadoch, keď daň má byť podľa osobitných predpisov zaplatená bez podania daňového priznania alebo hlásenia, ale daňový subjekt túto povinnosť nesplnil.

(7) Ak zistí správca dane, že vyrubená daň je nižšia, ako mala byť vyrubená, vyrubí takto zistený rozdiel dodatočným platobným výmerom.

(8) V odvolaní proti dodatočnému platobnému výmeru možno napadnúť len ním dodatočne vyrubený rozdiel dane.

(9) Tlačivá platobných výmerov, predpisových zoznamov a vyhlášok k nim vydá ministerstvo a ústredné riaditeľstvo.

§ 45

Zánik práva vyrubiť daň

(1) Ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, nemožno vyrubiť daň ani jej doplatok alebo priznať nárok na daňový odpočet po uplynutí troch rokov od konca roku, v ktorom vznikla povinnosť podať daňové priznanie alebo hlásenie, alebo v ňom vznikla daňová povinnosť, bez toho, aby tu súčasne bola povinnosť daňové priznanie alebo hlásenie podať.

(2) Ak bol pred uplynutím tejto lehoty vykonaný úkon smerujúci na vyrubenie dane alebo jej doplatku, plynie trojročná lehota znovu od konca roka, v ktorom bol daňový subjekt o tomto úkone vyrozumieť. Vyrubiť a dodatočne vyrubiť daň však je možné najneskôr do desiatich rokov od konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom vznikla povinnosť podať daňové priznanie alebo hlásenie, alebo v ktorom vznikla daňová povinnosť bez súčasnej povinnosti podať daňové priznanie alebo hlásenie.

ŠTVRTÁ ČASŤ

RIADNE OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

§ 46

Odvolanie

(1) Proti určení dane správcom dane a proti iným rozhodnutiam, pre ktoré je to zákonom ustanovené, sa účastník konania môže odvolať.

(2) Proti rozhodnutiam, najmä proti výzvam podľa § 41, ktoré predchádzali určeniu dane, sa nemožno odvolať ani uplatniť mimoriadny opravný prostriedok.

(3) Odvolanie sa podáva písomne alebo ústne do zápisnice u správcu dane, ktorého rozhodnutie je odvolaním napadnuté.

(4) Odvolanie musí obsahovať

- a) presné označenie správcu dane,
- b) presné označenie odvolávajúceho sa,
- c) číslo konania, prípadne číslo platobného výmeru, proti ktorému odvolanie smeruje,
- d) uvedenie rozporu s právnymi predpismi, skutkovým stavom alebo inými dôvodmi, ktoré preukazujú nesprávnosť alebo nezákonnosť napadnutého rozhodnutia,

- e) dôkazy k tvrdeniam uvedeným v odvolaní, ak sa v odvolaní nenamieta len rozpor s právnymi predpismi,
- f) navrhované zmeny alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

(5) Odvolanie možno podať do tridsiatich dní odo dňa doručenia rozhodnutia, proti ktorému odvolanie smeruje, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak. Ak neobsahuje podané odvolanie zákonom predpísané náležitosti, vyzve správca dane odvolávajúceho sa na jeho doplnenie s poučením, v akom smere musí byť doplnené, a o následkoch nevyhovievania výzve a určí na to primeranú lehotu, najmenej pätnásť dní. Ak vyhovie odvolávajúci sa tejto výzve v plnom rozsahu, považuje sa odvolanie za včas a riadne podané. Ak nevyhovie odvolávajúci sa výzve, správca dane odvolacie konanie zastaví. Proti rozhodnutiu o zastavení konania je odvolanie prípustné.

(6) Ak nemôže správca dane posúdiť všetky údaje odvolania na základe výsledkov už vykonaného konania, konanie doplní.

(7) Do doby, pokiaľ nie je o odvolaní rozhodnuté, môže odvolávajúci sa údaje svojho odvolania doplňovať a pozmenovať.

(8) Ak odvolávajúci vezme svoje odvolanie späť, nemôže podať v tej istej veci odvolanie nové, i keď by ešte odvolacia lehota neuplynula. Oznámenie o späťvzatí odvolania musí byť podané písomne alebo ústne do zápisnice. Ak sú v dobe od podania odvolania do jeho späťvzatia vykonané správcom dane v konaní úkony, späťvzatím sa nezrušujú a možno ich využiť v ďalšom konaní.

(9) Odvolanie nemá odkladný účinok, ak neustanoví tento zákon inak.

(10) Odvolanie je neprípustné, ak smeruje len proti odôvodneniu rozhodnutia, bez toho, aby súčasne bol napadnutý jeho výrok.

§ 47

Postup správcu dane

(1) Správca dane, ktorého rozhodnutie je odvolaním napadnuté, môže rozhodnúť o odvolaní sám, ak mu v plnom rozsahu vyhovie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Správca dane môže rozhodnúť o odvolaní i v prípade, že mu vyhovie iba čiastočne. Proti takémuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 musí obsahovať odôvodnenie, ak sa v ňom nevyhovuje odvolaniu v plnom rozsahu. V odôvodnení sa musí správca dane vysporiadať so všetkými námietkami uvedenými v odvolaní.

(3) Ak správca dane o odvolaní podľa odsekov 1 a 2 nerozhodne sám, postúpi odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania, s úplným spisovým materiálom a s predkladacou správou na rozhodnutie odvolaciemu orgánu.

(4) Predkladacia správa musí obsahovať najmä tieto údaje

- a) zhrnutie výsledkov doplneného konania,
- b) stanovisko ku všetkým dôvodom odvolania,
- c) návrh na výrok rozhodnutia o odvolaní.

(5) Správca dane odvolanie zamietne, ak

- a) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie neprípustné,
- b) je podané po určenej lehote,

c) je podané osobou na to nepríslušnou.

(6) Správca dane nevydáva rozhodnutie o zamietnutí odvolania podľa odseku 5.

§ 48

Postup odvolacieho orgánu

(1) Ak neustanovuje osobitný predpis inak, je odvolacím orgánom orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správcovi dane, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Na účely tohto zákona je pre obce odvolací orgán najbližšie vyššieho stupňa miestne príslušný okresný úrad.

(2) Odvolací orgán preskúma odvolaním napadnuté rozhodnutie vždy v rozsahu požadovanom v odvolaní. Ak vyjdú pri preskúmaní najavo skutkové, či právne okolnosti odvolávajúcim sa neuplatnené, ktoré majú podstatný vplyv na výrok rozhodnutia, možno na ne pri rozhodovaní prihliadnuť. Pritom nie je odvolací orgán viazaný len návrhmi odvolávajúceho sa a môže zmeniť rozhodnutie odvolaním napadnuté i v neprospech odvolávajúceho sa. V rámci odvolacieho konania môže odvolací orgán výsledky daňového konania dopĺňať, odstraňovať chyby konania alebo toto doplnenie alebo odstránenie chýb uložiť správcovi dane s určením primeranej lehoty.

(3) V odvolacom konaní je odvolací orgán oprávnený použiť primerane i § 41.

(4) Ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu o dani určenej podľa pomôcok alebo o dani dohodnutej v daňovom konaní, skúma odvolací orgán iba dodržanie zákonných podmienok pre použitie tohto spôsobu určenia dane. Ak zistí odvolací orgán, že tieto zákonné podmienky boli dodržané, odvolanie pre jeho neodôvodnenosť zamietne.

(5) Odvolací orgán rozhodnutie preskúma, a ak nie je pri rozhodovaní viazaný ustanovením odseku 4, rozhodnutie v odôvodnených prípadoch zmení alebo zruší a vráti vec na nové konanie a rozhodnutie; inak napadnuté rozhodnutie potvrdí.

(6) Rozhodnutie o odvolaní musí obsahovať odôvodnenie, ak sa v ňom nevyhovuje odvolaniu v plnom rozsahu. V odôvodnení sa musí odvolací orgán vysporiadať so všetkými námietkami uvedenými v odvolaní.

(7) Ak vyplýva z povahy veci, že odvolanie môže podať niekoľko daňových subjektov, a ak sa odvolá len niektorý z nich, vyrozumie o tom odvolací orgán všetky ostatné dotknuté daňové subjekty a vyzve ich, aby sa k podanému odvolaniu v ňím určenej lehote vyjadrili. Táto lehota nesmie byť kratšia ako pätnásť dní. Na vyjadrenie doručené po určenej lehote sa v ďalšom konaní neprihliada. Prípadná zmena daňovej povinnosti vyplývajúca z rozhodnutia o odvolaní sa vzťahuje na všetky daňové subjekty.

(8) Proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu sa nemožno odvolať.

§ 49

Sťažnosť

(1) Ak má daňovník pochybnosť o správnosti zrazenej dane, požiada platiteľa dane v lehote šesťdesiat dní odo dňa, kedy k zrážke došlo, o vysvetlenie. V žiadosti uvedie dôvody preukazujúce jeho pochybnosti.

(2) Platiteľ dane je povinný oznámiť daňovníkovi požadované údaje do tridsiatich dní odo dňa, kedy žiadosť obdržal, a v tej istej lehote prípadnú chybu opraviť.

(3) Ak nesúhlasí daňovník s postupom platiteľa dane, môže podať sťažnosť na postup platiteľa dane správcovi dane, v ktorého obvode má platiteľ sídlo alebo trvalý pobyt, a to do tridsať dní odo dňa, kedy daňovník obdržal oznámenie platiteľa dane.

(4) Správca dane o sťažnosti rozhodne a rozhodnutie doručí daňovníkovi i platiteľovi dane. Rozhodnutie musí obsahovať odôvodnenie. Na konanie o sťažnosti sa nevzťahuje osobitný predpis.¹²⁾

(5) Proti tomuto rozhodnutiu sa môže odvolať daňovník i platiteľ dane v lehote do tridsať dní odo dňa jeho doručenia.

§ 50

Námietka a reklamácia

(1) Daňový subjekt môže uplatniť námietku proti akémukoľvek úkonu správcu dane v súvislosti s vymáhaním a zabezpečovaním dane.

(2) Námietka musí byť podaná písomne alebo ústne do zápisnice do tridsiatich dní odo dňa, kedy sa o úkone dozvedel, a to u správcu dane, ktorý úkon vykonal. Podaná námietka nemá odkladný účinok.

(3) Správca dane posúdi námietky, rozhodne o nich a toto rozhodnutie musí obsahovať odôvodnenie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

(4) Proti postupu správcu dane pri platení a evidencii dane môže daňový dlžník (§ 56) podať reklamáciu. Na podmienky a spôsob vybavenia sa primerane vzťahujú odseky 2 a 3.

PIATA ČASŤ

MIMORIADNE OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

§ 51

Obnova konania

(1) Konanie ukončené právoplatným rozhodnutím sa obnoví na žiadosť účastníka konania alebo z úradnej moci, ak

- a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na výrok rozhodnutia a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania,
- b) rozhodnutie bolo vydané na základe dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom,
- c) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušný orgán rozhodol inak.

(2) Žiadosť o obnovu konania sa podáva u správcu dane, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Žiadosť musí byť podaná do šiestich mesiacov odo dňa, kedy sa žiadateľ preukázateľne dozvedel o dôvodoch obnovy, najneskôr však pred uplynutím lehoty, v ktorej zaniká právo daň vyrubiť. Tieto lehoty nemožno predĺžiť ani odpustiť ich zmeškanie.

(4) V návrhu na obnovu konania musia byť uvedené dôkazy preukazujúce odôvodnenosť návrhu a dodržanie lehôt.

(5) Ak prešla miestna príslušnosť zo správcu dane, ktorý pôvodne vo veci rozhodol, na iného správcu dane, návrh na obnovu konania sa podáva u správcu dane, ktorý je miestne príslušný v dobe podania návrhu.

§ 52**Postup pri obnove konania**

(1) Obnovu konania povolí alebo nariadi správca dane, ktorý vo veci rozhodol v poslednom stupni.

(2) Správca dane nariadi obnovu konania z úradnej moci, ak nezaniklo právo na vyrubenie dane. Povolenie alebo nariadenie obnovy konania má voči takto preskúmanému rozhodnutiu odkladné účinky, až do doby doručenia rozhodnutia vo veci vydaného v obnovenom konaní s výnimkou zabezpečovacej exekúcie.

(3) Pri zmene miestnej príslušnosti rozhoduje o návrhu na obnovu konania alebo ju nariaďuje správca dane, ktorý je miestne príslušný v dobe podania návrhu.

(4) V rozhodnutí o povolení alebo nariadení obnovy konania sa uvedie, v akom rozsahu sa konanie obnovuje a z akých dôvodov.

(5) Proti rozhodnutiu o povolení alebo nariadení obnovy konania sa nemožno odvolať. Ak bola rozhodnutím zamietnutá žiadosť o obnovu konania, možno sa proti nemu odvolať.

(6) Nové konanie vo veci vykoná správca dane, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni; ak rozhodol o obnove konania odvolací orgán, je správca dane pri konaní viazaný jeho právnym názorom.

(7) Ak konanie alebo jeho jednotlivé úkony neboli dotknuté dôvodom, pre ktorý sa obnova povoľuje alebo nariaďuje, zostávajú v platnosti.

(8) Novým rozhodnutím vo veci sa pôvodné rozhodnutie zrušuje, ak sa ho dôvod obnovy týka. Proti novému rozhodnutiu vo veci sa možno odvolať.

§ 53**Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania**

(1) Rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal; ak ide o rozhodnutie ministerstva, minister financií Slovenskej republiky na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie. Rozhodnutie ministra financií Slovenskej republiky nemožno preskúmať.

(2) Orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia ho zruší alebo zmení, ak bolo vydané v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom.

(3) Pri preskúmaní rozhodnutia vychádza príslušný orgán z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia. Nemôže preto zrušiť rozhodnutie, ak sa po jeho vydaní dodatočne zmenili rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo.

(4) Podnetu účastníka konania na preskúmanie rozhodnutia môže v plnom rozsahu vyhovieť aj orgán, ktorý rozhodnutie vydal, ak sa rozhodnutie netýka iného účastníka konania alebo ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania.

(5) Príslušný orgán nemôže mimo odvolacieho konania rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť po uplynutí troch rokov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

(6) Proti rozhodnutiu, ktorým sa zrušuje alebo mení rozhodnutie mimo odvolacieho konania, sa nemožno odvolať.

§ 54**Opravy zrejmych omylov a nesprávností**

(1) Vyrušená daň správca dane rozhodnutím opraví alebo zruší na žiadosť alebo z úradnej moci, ak

- a) bola vyrubená niekomu, kto podľa zákona ju nie je povinný platiť,
- b) prišlo pri určení daňovej povinnosti k chybe v počítaní, písaní alebo inému omylu, najmä ak ide o určenie dvojitej daňovej povinnosti pri tej istej dani a u toho istého daňového subjektu.

(2) Zhodne s opravou daňovej povinnosti sa opraví tiež príslušenstvo dane.

(3) Ustanovenie odseku 1 písm. b) sa použije primerane i pri oprave zrejmych nesprávností v iných rozhodnutiach alebo opatreniach, ktorými nebola určená daňová povinnosť.

(4) Opravy alebo zrušenie vyrubenej dane nemožno vykonať, ak zaniklo právo daň vyrubiť alebo dodatočne vyrubiť.

(5) Proti takýmto rozhodnutiam sa možno odvolať.

**ŠIESTA ČASŤ
PLATENIE DANÍ****§ 56****Základné pojmy**

(1) Daňová povinnosť vzniká okamihom, kedy nastali skutočnosti zakladajúce daňovú povinnosť podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov.

(2) Daňová povinnosť, ktorá vznikla pred smrťou fyzickej osoby, prechádza na dediča.

(3) Daňová povinnosť zaniknutých právnických osôb prechádza na ich právneho nástupcu.

(4) Daňový dlžník je ten, kto nezaplatil splatnú sumu dane alebo preddavok na daň najneskôr v deň jej splatnosti.

(5) Daňový nedoplatok je suma splatnej dane vrátane príslušenstva dane a preddavku na daň, ktorá nebola zaplatená.

(6) Daňový nedoplatok sú povinní zaplatiť tiež ručiteľia, ak im zákon povinnosť ručenia ukladá a ak ich na plnenie tejto platobnej povinnosti vyzve správca dane. Proti tejto výzve sa môže ručiteľ odvolať. V odvolaní môže ručiteľ namietť len skutočnosť, že nie je ručiteľom alebo ručenie bolo uplatnené vo väčšom než zákonom ustanovenom rozsahu.

(7) Ďalšími platbami, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, sú úhrady platené podľa osobitného predpisu,¹³⁾ úroky, zvýšenie dane a exekučné náklady.

§ 57**Príslušenstvo dane**

Príslušenstvo dane je penále, zvýšenie dane, exekučné náklady, úroky a pokuty uložené podľa tohto zákona a osobitných predpisov. Ak správca dane v rozhodnutí neurčí inak, naloží sa s príslušenstvom dane, s výnimkou pokút, tak ako s daňou.

§ 58

Spôsob platenia daní

(1) Dane sa platia príslušnému správcovi dane v slovenskej mene. Pri každej platbe musí byť uvedené, na ktorú daň je platba určená.

(2) Správca dane prijme platbu na daň, na ktorú bola určená. Platbu vykonanú bez postačujúceho označenia dane prijme správca dane na účet nejasných platieb a vyzve daňový subjekt, aby oznámil do určenej lehoty, na ktorú daň bola platba vykonaná. Ak obdrží správca dane odpoveď v určenej lehote, zaúčtuje platbu na daň, určenú daňovým subjektom v odpovedi s účinnosťou ku dňu, kedy bola vykonaná. Ak neodpovie daňový subjekt včas, určí správca dane, na ktorú daň sa platba zaeviduje; v tomto prípade platí za deň platby deň, kedy ju správca dane zaevidoval na daň.

(3) Správca dane je oprávnený prijatú platbu na označenú daň použiť podľa odseku 7. O tom musí správca dane písomne upovedomiť daňový subjekt.

(4) Platby na dodatočne vyrubenú daň a príslušenstvo dane musia byť takto výslovne označené.

(5) Daň možno platiť

- a) bezhotovostným prevodom z účtu vedeného v banke na príslušný účet správcu dane,
- b) v hotovosti
 - 1. poštovnou poukážkou na príslušný účet správcu dane,
 - 2. osobám povereným správcom dane prijímať platby na daň v hotovosti; na prijatú platbu je správca dane povinný vydať potvrdenie,
 - 3. výkonnému úradníkovi pri výkone exekúcie, ak ide o platby, ktoré majú byť exekúciou vymožené, a ak nie je v exekučnom príkaze určené inak,
 - 4. pracovníkovi správcu dane v blokovom konaní,
- c) kolkovými známkami, ak tak ustanoví osobitný predpis; správca dane, u ktorého sa predpokladá platenie kolkovými známkami, je povinný mať primeranú zásobu kolkových známok na predaj,
- d) platobnými známkami, ak ide o úhradu daní do rozpočtov obcí a ustanovuje tak osobitný predpis,
- e) preplatkom na inej dani.

(6) Platobné známky vydávajú obce. Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom úpravu a spôsob platenia platobnými známkami.

(7) Úhrada dane sa použije na úhradu daní a ich príslušenstva v tomto poradí

- a) exekučné náklady,
- b) pokuty,
- c) penále,
- d) zvýšenie dane,
- e) úrok,
- f) najstaršie nedoplatky na daniach,
- g) bežné platby daní vrátane preddavkov.

(8) Správca dane je povinný prijať každú platbu na daň, i keď nie je vykonaná daňovým subjektom, a bude s ňou zaobchádzať rovnakým spôsobom, ako by ju zaplatil daňový subjekt. Vrátenie platby tomu, kto ju za daňový subjekt zaplatil, nie je prípustné.

§ 59

Odklad platenia a povolenie splátok

(1) Na žiadosť môže správca dane povoliť odklad platenia dane alebo jej zaplatenie v splátkach, ak by bolo neodkladné zaplatenie u daňového dlžníka (§ 56) spojené s vážnou ujmom alebo ak nie je možné z iných dôvodov vybrať celý daňový nedoplatok od daňového dlžníka naraz. Povolenie možno viazať na podmienky.

(2) Odklad platenia možno vzťahovať tiež na sumy, o ktorých možno očakávať, že budú odpísané (§ 65).

(3) Ak nie je v rozhodnutí určené inak, nepočíta sa po dobu povoleného odkladu platenia dane alebo splátok dane penále, ak dodrží daňový dlžník určené podmienky.

(4) Odklad platenia dane alebo zaplatenia dane v splátkach nesmie byť povolený na dobu dlhšiu ako je lehota, v ktorej sa premlčuje vymáhanie dane.

(5) Po dobu odkladu platenia dane alebo jej zaplatenia v splátkach zaplatí daňový dlžník úrok z odloženej sumy vo výške 140 % diskontnej úrokovej sadzby Štátnej banky česko-slovenskej platnej v prvý deň štvrťroka. Správca dane úrok vyrubí za celú dobu odkladu a o výške úroku daňového dlžníka vyrozumie. Tento úrok je splatný do osem dní odo dňa doručenia rozhodnutia.

(6) Proti rozhodnutiu o odklade platenia dane alebo povolenia splátok sa nemožno odvolať.

§ 60

Deň platby

(1) Za deň platby sa považuje

- a) pri bezhotovostných prevodoch z účtu v banke deň, kedy bolo uskutočnené odpísanie z účtu daňového dlžníka,
- b) pri platbách v hotovosti deň, kedy banka, pošta alebo iná oprávnená osoba hotovosť prijala alebo prevzala.

(2) Banky a pošty sú povinné previesť platby na príslušné účty správcov daní vždy najneskôr nasledujúci pracovný deň po tom, keď platba z účtu daňového dlžníka bola uskutočnená alebo keď bola v prospech účtu správcu dane prijatá v hotovosti. Ak je účet správcu dane vedený v inej banke ako účet daňového dlžníka, z ktorého je platba prevádzaná, je banka, ktorá uskutočňuje prevod, povinná previesť uhradzovanú sumu tej banke, v ktorej je vedený účet správcu dane, v rovnakej lehote ako v predchádzajúcej vete. Rovnakým spôsobom sa postupuje pri platbách prijímaných v prospech účtu správcu dane v hotovosti. Banka, v ktorej sú vedené účty správcu dane, pripíše v ich prospech takto prevedené platby najneskôr nasledujúci pracovný deň po tom, čo k týmto peňažným prostriedkom získala dispozičné právo. Banky sú súčasne povinné oznámiť správcovi dane deň, kedy došlo k odpísaniu platby z účtu daňovníka. V prípade nedodržania týchto lehôt sú povinné uhradiť správcovi dane sankciu vo výške bežnej diskontnej sadzby Národnej banky Slovenska zo sumy včas neprevedenej.

(3) Ak daňový dlžník dá príkaz na úhradu daňovej povinnosti a banka príkaz nerealizuje v deň uvedený na príkaze z iných dôvodov, ako je nedostatok finančných prostriedkov na účte daňového dlžníka, ručí daňovému dlžníkovi banka.

(4) Úhrada daňových pohľadávok má prednosť pred inými úhradami.

(5) Dodržanie postupov bánk a pôšt uvedených v odsekoch 2 a 3 môže kontrolovať správca dane, v ktorého prospech bola platba uskutočnená, alebo správca dane ním dožiadaný.

§ 61

Evidencia daní

(1) Predmetom evidencie príjmov, ktorú vedie správca dane, je zachytávanie daňových a platobných povinností, ich úhrad alebo zániku a z toho vyplývajúcich daňových preplatkov a nedoplatkov. Tieto údaje sú evidované na osobných účtoch jednotlivých daňových subjektov oddelene za každý druh dane.

(2) Výška daňovej a platobnej povinnosti je evidovaná na základe predpisových alebo odpisových poukazov evidovaných v osobitnom zázname vydaných predpisových a odpisových poukazov.

(3) Na debetnej strane osobných účtov sa evidujú predpisy a odpisy daňovej povinnosti, vrátane ich prípadných opráv. Ak sa odpisovým poukazom znižuje len platobná povinnosť, eviduje sa na kreditnej strane. Záznamy predpisových a odpisových poukazov sa mesačne uzavierajú a porovnávajú so stavom zaevidovaným na osobných účtoch.

(4) Platby a vratky dane sú evidované na kreditnej strane osobných účtov. Podkladom pre evidenciu sú najmä doklady bánk a pôšt. Vratky dane sa môžu uskutočniť len na základe vydaných platobných poukazov, ktoré sú evidované v zázname vydaných platobných poukazov. Pri uzatváraní záznamu vydaných platobných poukazov sa postupuje obdobne ako pri uzatváraní záznamov predpisových poukazov.

(5) Správnosť evidencie na kreditnej strane sa mesačne odsúhlasuje podľa dokladov bánk zasielaných správcovi dane.

(6) Nevymožiteľný nedoplatok, pri ktorom je predpoklad, že bude aspoň z časti vymožený, sa eviduje na podsúvahových účtoch. Nedoplatky evidované na podsúvahových účtoch je treba exekučne zabezpečiť a vymáhať, len čo je na to daná možnosť, alebo aspoň vykonať taký úkon, ktorým sa premlčanie nedoplatku prerušuje.

(7) Z údajov evidencie príjmov sa daňovým subjektom na ich žiadosť vydávajú potvrdenia o stave ich osobných účtov a pre potreby správcu dane výkazy nedoplatkov.

(8) Ustanovenia odsekov 1 až 7 sa nevzťahujú na dane uplatňované jednorazovo.

(9) Na poskytovanie informácií z evidencie príjmov sa vzťahuje primerane § 23.

(10) Tlačivá predpisových, odpisových a platobných poukazov a záznamov k nim vydá ministerstvo. Ministerstvo môže všeobecne záväzným právnym predpisom upraviť formu vedenia evidencie daní v súvislosti so zavedením výpočtovej techniky.

§ 63

Daňové preplatky a úrok

(1) Daňový preplatok (ďalej len „preplatok“) je suma platby, ktorá prevyšuje splatnú daň, vrátane príslušenstva dane a preddavkov na daň.

(2) Preplatok sa použije na úhradu prípadného nedoplatku inej dane, alebo ak nie je takýto nedoplatok, ako preddavok na dosiaľ nesplatnú daňovú povinnosť pri dani, pri ktorej preplatok

vznikol. O prevedení preplatku na úhradu nedoplatku inej dane sa daňový dlžník vyrozumie. Za deň úhrady tohto nedoplatku sa považuje deň, ktorý nasleduje po dni vzniku preplatku.

(3) Ak nemožno preplatok použiť podľa odseku 2, môže daňový subjekt požiadať o jeho vrátenie. Preplatok sa vráti, ak je väčší než 50 Sk, a to do jedného mesiaca od doručenia žiadosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Žiadosť o vrátenie preplatku alebo jeho preúčtovanie nepodlieha správny poplatkom.

(4) Ak nepožiadá daňový subjekt, ktorého daňová povinnosť už úplne zanikla, o vrátenie daňového preplatku do troch rokov od konca roku, v ktorom nadobudol právoplatnosť posledný platobný výmer na daň, na ktorej je preplatok, nárok na vrátenie preplatku zaniká.

(5) Ak vznik preplatku zapríčini správca dane, vráti preplatok bez žiadosti do 15 dní od jeho vzniku. Ak ho vráti po lehote podľa odseku 3, je povinný zaplatiť daňovému subjektu úrok z preplatku vo výške 140 % diskontnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska platnej v prvý deň kalendárneho štvrťroka, v ktorom došlo k omeškaniu.

(6) Proti rozhodnutiu správcu dane o žiadosti o vrátenie preplatku môže daňový subjekt podať odvolanie do pätnástich dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie nemá odkladný účinok.

(7) Ustanovenia tohto paragrafu sa vzťahujú primerane na vracanie súm nadmerných odpočtov pri dani z pridanej hodnoty.

§ 64

Odpustenie daňového nedoplatku

(1) Správca dane môže celkom alebo sčasti odpustiť daňový nedoplatok (ďalej len „nedoplatok“), ak by jeho vymáhaním bola vážne ohrozená výživa daňového dlžníka alebo osôb na jeho výživu odkázaných, alebo ak by vymáhanie nedoplatku viedlo k hospodárskemu zániku daňového dlžníka, pri ktorom by výnos z jeho likvidácie bol pravdepodobne nižší než ním vytvorená daň v budúcom daňovom období. Splnenie podmienok pre uplatnenie tohto ustanovenia zistí správca dane podľa pomôcok.

(2) Odpustenie nedoplatku môže byť viazané na podmienky, najmä na povinnosť zaplatiť časť nedoplatku v určenej lehote.

(3) Proti rozhodnutiu o odpustení nedoplatku sa nemožno odvolať.

§ 65

Odpísanie nedoplatku pre nevymožiteľnosť

(1) Nedoplatok môže správca dane odpísať z vlastného podnetu, ak je nevymožiteľný. Za nevymožiteľný sa považuje nedoplatok, ktorý bol bezvýsledne vymáhaný od daňového dlžníka a od iných osôb, od ktorých mohol byť vymáhaný, alebo je pravdepodobné, že by náklady na jeho vymáhanie presiahli jeho výťažok. Rovnako sa postupuje i vtedy, ak nie je nedoplatok nevymožiteľný, avšak jeho vymáhanie je spojené s veľkými ťažkosťami.

(2) O odpísaní pre nevymožiteľnosť sa daňový dlžník neupovedomuje; jeho dlh trvá ďalej, ak nie je vybrané dane premlčané.

§ 66

Preddavky

(1) Preddavok je povinná platba na daň, ktorú je povinný daňovník platiť v priebehu zdaňovacieho obdobia, ak skutočná výška dane za toto obdobie nie je ešte známa.

(2) Daňovník platí určený preddavok na daň

- a) v prípadoch určených týmto zákonom alebo osobitným predpisom v lehotách a výške v nich ustanovených,
- b) na základe rozhodnutia správcu dane.

(3) Po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň započítavajú na úhradu dane.

§ 67

Zvýšenie dane

Ak nebolo daňové priznanie alebo hlásenie o dani podané včas, môže správca dane zvýšiť príslušnú daň uvedenú v tomto priznaní alebo hlásení až o 10 %, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 68

Vyberanie dane zrážkou

Daň alebo preddavok na daň, ktorú bol platiteľ dane povinný zraziť alebo vybrať z daňového základu, odvedie správcovi dane v lehote ustanovenej týmto zákonom alebo osobitným predpisom. Ak tieto daňové sumy neboli zrazené alebo vybrané v určenej výške alebo odvedené v určenej lehote, predpíše správca dane platiteľovi dane tieto sumy k priamemu plateniu.

§ 69

Premlčanie práva vybrať a vymáhať nedoplatok

(1) Právo vybrať a vymáhať nedoplatok je premlčané po šiestich rokoch po skončení roka, v ktorom sa stal tento nedoplatok splatným.

(2) Ak je vykonaný úkon na vyberanie, zabezpečenie alebo vymáhanie nedoplatku, premlčacia lehota začína plynúť znovu po skončení kalendárneho roku, v ktorom bol daňový dlžník o tomto úkone upovedomený; nedoplatok je však možné vybrať a vymáhať najneskoršie do dvadsiatich rokov po skončení roka, v ktorom sa stal nedoplatok splatný.

(3) Na premlčanie správca dane prihliadne len vtedy, ak daňový dlžník vznesie námietku, a to len v rozsahu uplatňovanej námietky.

(4) Ak je nedoplatok zabezpečený na hnutelných veciach, nemôže sa záložné právo premlčať, ak má veriteľ záložnú vec v držbe.

(5) Ak je nedoplatok zabezpečený záložným právom na nehnuteľnostiach zápisom v príslušnej evidencii, nemôže sa do tridsiatich rokov po tomto zápise proti uplatneniu takto získaného práva namietat premlčanie nedoplatku.

§ 70

Zabezpečenie úhrady na nesplatnú alebo nevyrubenú daň

(1) Ak je odôvodnená obava, že nesplatná alebo nevyrubená daň za bežný kalendárny rok alebo predchádzajúce zdaňovacie obdobie bude v dobe jej splatnosti a vymáhateľnosti nevykonalná alebo že v tejto dobe bude vymáhanie alebo vyberanie dane spojené so značnými ťažkosťami, môže správca dane s uvedením dôvodov, na základe ktorých pokladá vyberanie a vymáhanie za ohrozené, vydať zabezpečovací príkaz. V zabezpečovacom príkaze uloží daňovému subjektu, aby najneskôr do troch dní v príkaze uvedenú sumu dane zabezpečil v prospech správcu dane, a to

spôsobom uvedeným v príkaze, najmä zložením istoty na jeho účet alebo do určenej depozitnej úschovy.

(2) Ak zloží daňový subjekt dostatočnú istotu, toto zabezpečenie sa nevykoná a už vykonané zabezpečovacie úkony správca dane zruší.

(3) Proti zabezpečovaciemu príkazu sa možno odvolať. Odvolanie nemá odkladný účinok. Ak odvolací orgán nerozhodne o odvolaní do tridsiatich dní po jeho podaní, zabezpečovací príkaz stráca platnosť. Pri plnení zabezpečovacieho príkazu sa použije primerane § 72.

(4) Výšku nevyrubenej ohrozenej dane určí správca dane podľa vlastných pomôcok. Ak nehrozí nebezpečenstvo omeškania, môže správca dane vyzvať daňový subjekt, aby v trojdennej lehote oznámil údaje potrebné pre takéto určenie dane.

(5) Ak tuzemský dlžník plní svoje platobné záväzky voči devízovému cudzincovi, ktorý podlieha zdaneniu v tuzemsku, zrazí súčasne s výplatou dlžnej sumy z tejto sumy preddavok na daň v určenej výške a príslušnému správcovi dane oznámi identifikačné údaje o tejto zrážke.

(6) V jednotlivých prípadoch môže správca dane a pri skupine dlžníkov alebo druhov platieb ústredné riaditeľstvo určiť výšku zrážky odchylne od všeobecnej úpravy.

(7) Ak nepodá daňový dlžník - devízový cudzinec - daňové priznanie ani na výzvu a ak nie je možné zabezpečiť daň bez jeho súčinnosti podľa pomôcok správcu dane, považuje sa daň za vyrovnanú vykonanou zrážkou podľa odseku 5.

§ 71

Záložné právo

(1) Na zabezpečenie daňovej pohľadávky a jej príslušenstva môže z tohto zákona vzniknúť záložné právo k veciam daňového dlžníka alebo ručiteľa. Rozhodnutie o tom sa doručí daňovému dlžníkovi alebo ručiteľovi, ktorý sa proti nemu môže v lehote do pätnástich dní odo dňa jeho doručenia odvolať. Toto odvolanie nemá odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať označenie daňovej pohľadávky a jej výšku a predmet záložného práva.

(3) Rozhodnutie o určení záložného práva sa s vyznačením jeho právoplatnosti a vykonateľnosti zašle, ak ide o nehnuteľnosť, na zápis do katastra nehnuteľností^{13a)} alebo držiteľovi záložných vecí, prípadne poddlžníkovi.

(4) Ak vznikne na založených veciach viac záložných práv, uspokojí sa prednostne záložné právo podľa tohto ustanovenia.

§ 72

Vymáhanie nedoplatkov

(1) Ak nezaplatí daňový dlžník splatný nedoplatok vrátane nedoplatku na pokutách uložených podľa tohto zákona v určenej lehote, vyzve ho správca dane, aby nedoplatok zaplatil v náhradnej lehote, najmenej osemdennej a upozorní ho, že po uplynutí tejto lehoty prikróčí k vymáhaniu daňového nedoplatku. Proti výzve možno podať námietky do pätnástich dní od jej doručenia. Podanie námietky nemá odkladný účinok.

(2) Vymáhanie možno začať i bez výzvy, ak hrozí nebezpečenstvo, že účel vymáhania bude zmarený, ak sa nepristúpi k jeho vymáhaniu okamžite.

(3) Správca dane, u ktorého je daňový dlžník evidovaný, vymáha nedoplatok daňovou exekúciou. O vykonanie exekúcie môže správca dane požiadať tiež súd.

(4) Exekučným titulom pre daňovú exekúciu je

- a) vykonateľný výkaz nedoplatkov,
- b) vykonateľné rozhodnutie, ktorým sa ukladá peňažné plnenie,
- c) splatná suma preddavku na daň.

(5) Výkaz nedoplatkov sa zostavuje z údajov evidencie daní a musí obsahovať presné označenie daňového dlžníka, druh dane, výšku nedoplatku na tejto dani, údaje o pôvodnej splatnosti dane, deň, ku ktorému sa výkaz nedoplatkov zostavuje, a doložku vykonateľnosti.

(6) Daňová exekúcia sa vykonáva vydaním exekučného príkaz na

- a) prikázané pohľadávky na peňažné prostriedky daňových dlžníkov na účtoch vedených v bankách alebo iné pohľadávky,
- b) zrážku zo mzdy, iné odmeny za závislú činnosť alebo náhradu za pracovný príjem, dôchodok, štipendiá a pod.,
- c) predaj hnutelných vecí,
- d) predaj nehnuteľností.

(7) Pre výkon daňovej exekúcie sa použijú primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Ministerstvo upraví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti postupu pri výkone daňovej exekúcie.

(8) Exekučný príkaz sa doručuje daňovému dlžníkovi alebo ručiteľovi a ďalším osobám, ktorým sú exekučným príkazom uložené povinnosti. Všetky tieto osoby môžu proti nemu podať do pätnástich dní námietky. O námietkach rozhodne správca dane, ktorý exekúciu nariadil. Ak bola začatá exekúcia podľa odseku 2, je proti exekučnému príkazu prípustné odvolanie.

(9) Výkon rozhodnutia môže byť odložený, ak daňový dlžník alebo ručiteľ žiada o splátky, o odklad platenia daňového nedoplatku alebo o jeho odpustenie a i bez žiadosti, ak sa zisťujú skutočnosti správcom dane rozhodujúce pre čiastočné alebo úplné zrušenie výkonu rozhodnutia. Ak bude odklad povolený, už vykonané úkony zostanú zachované.

(10) Ak sa ukáže v priebehu ďalšieho vymáhania, že vymáhanie bolo neoprávnené, patrí daňovému dlžníkovi alebo ručiteľovi za takto neoprávnene vymáhané sumy náhrada v dvojnásobnej výške, ako sa poskytuje za preplatky zavinené správcom dane (§ 63). Ak ešte exekúcia trvá, správca dane ju z úradnej moci zruší rozhodnutím.

(11) Správca dane prikáže banke, aby po tom, čo jej bol doručený exekučný príkaz, zablokovala na účte daňového dlžníka peňažné prostriedky vo výške pohľadávky správcu dane s príslušenstvom a tieto po nadobudnutí právoplatnosti exekučného príkazu odpísala z účtu daňového dlžníka a pripísala na účet správcu dane.

(12) Správca dane je oprávnený vykonať dražbu hnutelných vecí a nehnuteľností.

(13) Správca dane je oprávnený vykonať všetky úkony súvisiace so spísaním, ocenením a predajom hnutelných vecí a nehnuteľností. Hnutelné veci sa ocenia cenou obvyklou podľa osobitného predpisu⁽⁶⁾.

§ 72a

Exekučné náklady

- (1) Exekučné náklady hradí daňový dlžník, ak exekúcia bola vykonaná oprávnene.
- (2) Daňový dlžník hradí náklady za výkon zhabania, za výkon predaja a hotové výdavky správcu dane.
- (3) Náhrada nákladov za výkon zhabania tvorí 2 % z vymáhaného nedoplatku, najmenej však 500 Sk.
- (4) Náhrada nákladov za výkon predaja tvorí 2 % z vymáhaného nedoplatku, najmenej však 500 Sk.
- (5) Náhrada exekučných nákladov podľa odsekov 3 a 4 sa počíta zo sumy zaokrúhlenej na celé stovky dolu.
- (6) Daňový dlžník je povinný uhradiť exekučné náklady podľa odseku 3 vždy, keď poverený pracovník správcu dane alebo súdu oznámi daňovému dlžníkovi alebo jeho zástupcovi príčinu svojho príchodu a spíše úvodnú vetu zabezpečovacieho protokolu alebo keď bol odoslaný exekučný príkaz.
- (7) Daňový dlžník je povinný uhradiť exekučné náklady podľa odseku 4, ak došlo k začatiu dražby alebo bola písaná úvodná veta dražobného protokolu.
- (8) Náhradu hotových výdavkov hradí daňový dlžník, i keď k výkonu predajom nedošlo.
- (9) Náhradu hotových výdavkov je daňový dlžník povinný uhradiť v skutočnej výške do 30 dní odo dňa, keď mu ich výška bola písomne oznámená. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať námietku podľa § 50 tohto zákona.
- (10) Ak sa výkon zhabania alebo výkon predaja vzťahuje na viac daňových dlžníkov alebo sa uskutočňuje spoločne a hotové výdavky sa týkajú týchto prípadov, rozvrhne sa ich výška podľa pomeru jednotlivých vymáhaných nedoplatkov.
- (11) Náhrada exekučných nákladov podľa odsekov 3 a 4 sa vymáha spolu s nedoplatkom, pre ktorý sa exekúcia vykonáva.

SIEDMA ČASŤ

OSOBITNÉ USTANOVENIA K JEDNOTLIVÝM DRUHOV DANÍ

§ 91

Splnomocnenie

Ministerstvo môže celkom alebo sčasti oslobodiť od daní z príjmov novovzniknuté daňové subjekty, ktoré odvádzajú daň z príjmov do štátneho rozpočtu republiky. Okruh daňových subjektov a bližšie podmienky na oslobodenie ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

DEVIATA ČASŤ

SPOLOČNÉ, SPLNOMOCŇOVACIE, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 96

Ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, zaokrúhľuje sa daň na stovky hore, jej základ a preddavky na daň na tisícky dole a penále na desiatky dole.

§ 97

(1) Daňový subjekt, ktorého predmetom podnikania je predaj tovaru v nezmenenom stave alebo poskytovanie služieb, je povinný na účely evidencie tržieb používať elektronickú registračnú pokladňu s tlačiarňou.

(2) Ministerstvo financií Slovenskej republiky upraví všeobecne záväzným právnym predpisom termín a podmienky používania pokladníc a spôsob vedenia evidencie tržieb.

§ 98

Pri ostatných príjmoch odvádzaných do štátneho rozpočtu republiky, do rozpočtov obcí a do fondov, ktoré nie sú uvedené v § 1 tohto zákona, ďalej pri odvodoch a poplatkoch sankčnej povahy, pokutách a penále postupuje sa pri ich platení podľa šiestej časti tohto zákona bez ohľadu na procesné predpisy, podľa ktorých boli príslušnými orgánmi predpísané. Rovnako sa postupuje, ak išlo o príjmy štátneho rozpočtu federácie spravované správcami dane Slovenskej republiky.

§ 99

(1) Ustanovenia tohto zákona sa použijú, ak medzinárodná zmluva, ktorá je pre Slovenskú republiku záväzná, neustanovuje inak.

(2) Ustanovenia prvej až šiestej časti a deviatej časti tohto zákona sa použijú, ak ustanovenia siedmej časti alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 100

(1) Rozhodnutia a iné opatrenia vydané správcom dane v Českej republike platia i na území Slovenskej republiky, ak sú nimi ukladané povinnosti alebo zriaďovacie alebo osvedčovacie práva rovnakého alebo obdobného charakteru, aké možno uplatniť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v Slovenskej republike. Obdobný postup sa vzťahuje aj na zmenu miestnej príslušnosti, vyžiadanie a delegovanie a na plnenie oznamovacích povinností v rámci súčinnosti tretích osôb.

(2) Ak dôjde k pochybnostiam o miestnej príslušnosti medzi správcom dane Slovenskej republiky a Českej republiky a nebudú tieto pochybnosti odstránené rokovaním medzi týmito správcami dane, určí sa miestna príslušnosť po dohode ministerstva s Ministerstvom financií Českej republiky. Ak je miestna príslušnosť viazaná na registráciu daňového subjektu, môže ministerstvo alebo Ministerstvo financií Českej republiky požiadať súd¹⁹⁾ o preskúmanie registrácie.

§ 101

(1) Na daňové konanie sa nevzťahujú osobitné predpisy.²⁰⁾

(2) Ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na konanie vo veciach daní, ktorých správu vykonávajú colné orgány. Na konanie o týchto daniach sa vzťahujú ustanovenia o správnom konaní s odlišnosťami podľa colného zákona.

§ 102

Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom upraví podrobnosti k ustanoveniam § 40 ods. 13, § 58 ods. 5 a 6, § 61 ods. 10, § 74, 75, § 80 ods. 1 a § 97.

§ 103

Ministerstvo môže

- a) rozhodnúť v sporných prípadoch o spôsobe zdanenia,
- b) povoliť úľavy z penále a pokút, prípadne urobiť opatrenia na zamedzenie nezrovnalostí.

§ 104

Pre právnické alebo fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť na území Slovenskej republiky ku dňu účinnosti tohto zákona, začne lehota určená v § 31 ods. 1 plynúť dňom účinnosti tohto zákona.

§ 105

Ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na daňové konanie začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Právne účinky procesných úkonov, ktoré nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované. Zachovaná zostáva i miestna príslušnosť správcu dane, ktorá bola pri zrušených daniach pri ich poslednom vyrubení.

§ 106

Ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na dane zrušené, ak konanie o nich bude prebiehať po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 107

Ak nie je v osobitnom predpise ustanovené inak, daňové subjekty zaregistrované u správcu dane podľa doterajších predpisov, splnia svoju registračnú povinnosť podľa tohto zákona do 30. júna 1993. Obdobný postup sa vzťahuje aj na daňové subjekty vykonávajúce činnosti, na ktoré sa registračná povinnosť pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona nevzťahovala.

§ 108

Správu notárskych poplatkov, pri ktorých vznikla povinnosť na ich vyrubenie do 31. decembra 1992, vykonáva súd podľa osobitného predpisu.²¹⁾

§ 110

Rozhodnutia o počte vyživovaných osôb, vydané správcom dane pre účely dane zo mzdy, ktoré boli vydané podľa zákona č. 76/1952 Zb. o dani zo mzdy v znení neskorších predpisov a vyhlášky Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií Českej republiky a Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 161/1976 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dani zo mzdy, v znení neskorších predpisov, strácajú platnosť pre zdanenie miezd vyplatených za obdobie po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 111

Zrušuje sa

- 1. § 27 ods. 1 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch,
- 2. vyhláška Ministerstva financií č. 16/1962 Zb. o konaní vo veciach daní a poplatkov.

§ 112

(1) Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

(2) Ustanovenia § 31 pre daň z pridanej hodnoty a § 95 nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia tohto zákona.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

- 1) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 254/1993 Z. z. o územných finančných orgánoch.
- 2) Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov.
- 3) Napr. zákon č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov.
- 4) Napr. zákon č. 222/1992 Zb. o dani z pridanej hodnoty.
- 4a) § 36 zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení zákona č. 626/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 124/1993 Z. z.
- 5) Zákon č. 102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva v znení zákona č. 383/1990 Zb. Nariadenie vlády ČSFR č. 419/1990 Zb. o základných skutočnostiach tvoriacich predmet štátneho tajomstva.
- 6) § 26 až 29 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 47/1992 Zb.).
- 6a) § 23 ods. 7 zákona č. 286/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 6b) § 23 ods. 6 zákona č. 286/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 6c) Zákon č. 174/1950 Zb. o dražbách mimo exekúcie v znení zákona č. 513/1991 Zb.
- 6d) § 2 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 44/1993 Z. z.
- 6e) § 15 zákona Slovenskej národnej rady č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.
- 7) Napr. § 18 zákona SNR č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností.
- 8) Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 501/1992 Zb.).
- 8a) Napr. § 25 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 87/1993 Z. z.
- 8b) Napr. zákon Slovenskej národnej rady č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 87/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 87/1993 Z. z.
- 9) § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
- 10) § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 286/1992 Zb.
- 10b) § 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
- 10c) § 1 zákona č. 21/1992 Zb. o bankách.
- 11) § 38 ods. 3 písm. c) zákona č. 21/1992 Zb. o bankách.
- 11a) Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 55/1994 Z. z. o spôsobe vedenia evidencie tržieb elektronickou registračnou pokladnicou.
- 11b) § 58 zákona č. 455/1991 Zb. Živnostenský zákon v znení neskorších predpisov.
- 11c) § 3 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 55/1994 Z. z. o spôsobe vedenia evidencie tržieb elektronickou registračnou pokladnicou.
- 12) Vládna vyhláška č. 150/1958 Ú. v. o vybavovaní sťažností, oznámení a podnetov pracujúcich.
- 13) Napr. § 32a) zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb.
- 13a) § 7 zákona č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam.
- 14) § 36 zákona č. 286/1992 Zb.
- 15) § 6 zákona č. 286/1992 Zb.

-
- 16) § 15 zákona č. 286/1992 Zb.
- 17) § 2 ods. 2 zákona č. 286/1992 Zb.
- 18) § 2 ods. 3 zákona č. 286/1992 Zb.
- 19) § 200d Občianskeho súdneho poriadku.
- 20) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
Colný zákon č. 44/1974 Zb. v znení neskorších predpisov.
Vyhláška FMZO č. 43/1991 Zb., ktorou sa vykonáva colný zákon, v znení neskorších predpisov.
- 21) § 30 ods. 2 zákona SNR č. 139/1984 Zb. o notárskych poplatkoch.

